

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 131, ЧИСЛО 5, П'ЯТНИЦЯ, 2 ЛЮТОГО 2024 РОКУ

1893

Vol. 131, No. 5, FRIDAY, FEBRUARY 2, 2024

\$2.00

Президент ушанував пам'ять полеглих Зустріч в Ужгороді

Президент України на Аскольдовій могилі у Києві покладає квіти до пам'ятного хреста Героям Крут. (Фото: Офіційне інтернет-представництво Президента України)

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський у День пам'яті Героїв Крут ушанував пам'ять полеглих у боротьбі за незалежність під час Української революції 1917-1921 років, Революції Гідності та російсько-української війни. На Аскольдовій могилі у Києві він поклав квіти до пам'ятного хреста Героям Крут.

У церемонії взяли участь Секретар Ради національної безпеки і оборони України Олексій Данилов, Міністер оборони Рустем Умеров, Головно-

командувач ЗСУ Валерій Залужний, Голова Служби безпеки Василь Малюк, начальник Головного управління розвідки Міністерства оборони Кирило Буданов, Міністер внутрішніх справ Ігор Клименко, заступник керівника Офісу Президента Роман Машовець. Квіти до пам'ятного хреста поклали курсанти Військового інституту Київського національного університету ім. Тараса Шевченка,

(Закінчення на стор. 16)

Під час зустрічі в Ужгороді (зліва): Міністер закордонних справ Угорщини Петер Сійярто, Міністер закордонних справ України Дмитро Кулеба і керівник Офісу президента України Андрій Єрмак. (Фото: Радіо Свобода)

УЖГОРОД. – 29 січня Міністер закордонних справ Угорщини Петер Сійярто зустрівся з Міністром закордонних справ України Дмитром Кулебою та керівником Офісу президента Андрієм Єрмаком.

Віцепрем'єр-міністерка Ольга Стефанішина повідомила, що зустріч пов'язана з підготовкою візиту Прем'єр-міністра Віктора Орбана в Україну.

Візит Сійярта відбувся за кілька днів до саміту ЄС, спрямованого на розблокування допомоги Україні. Прем'єр В. Орбан у грудні наклав вето на 50 млрд євро допомоги. Лідери Євросоюзу повернуться до обговорення цього питання на саміті 1 лютого.

Безпосередньо перед початком переговорів в Ужгороді політичний директор офісу угорського прем'єра Балаж Орбан висловив обурення діями функціонерів Євросоюзу, які погрожують зашкодити економіці Угорщини, якщо Будапешт заблокує надання допомоги Україні.

П. Сійярто після візиту сказав, що „під час переговорів були зроблені обнадійливі кроки для відновлення атмосфери довіри між Угорщиною та Україною, однак шлях ще довгий, і потрібно буде багато працювати“.

П. Сійярто вважає, що влада України з 2015 року на законодавчому рівні поступово „обмежувала права угор-

(Закінчення на стор. 16)

ХРОНІКА ВІЙНИ

Росіяни зазнають величезних втрат

- Російські окупанти на Авдіївському напрямку втрачають велику кількість техніки та живої сили. Лінія бойового зіткнення в районі Авдіївки майже не рухається. Росіяни зазнають величезних втрат, і така тенденція зберігається протягом кількох місяців.

- Заяви російських окупаційних військ про можливий повторний наступ російських військ на Харківщину не відповідає дійсності. Російські окупаційні війська випускають по Серебрянському лісництву в Луганській області велику кількість авіаційних бомб, однак на сьогодні успіхів там не мають.

- На Таврійському напрямку війська РФ продовжують вдаватися до активних наступальних і штурмових дій. Сили оборони України за добу ліквідували 371 російського загарбника та 40 одиниць воро-

жої техніки без урахування безпілотників. Збройні сили України 29 січня знищили російський винищувач Су-34 у Луганській області. Сили оборони знищили російський ЗРК „Бук-М2“ та знешкодили 235 ворожих безпілотників різних типів.

- Упродовж доби Сили оборони півдня знищили на лівому березі Дніпра понад 70 окупантів, два ворожі човни та два російські розвідувальні БпЛА „Суперкам“.

- Головне управління розвідки Міноборони України оголосило набір добровольців у підрозділи активних дій української розвідки, які працюватимуть у тимчасово окупованому Криму.

- 31 січня у тимчасово окупованому Криму вдруге пролунали

(Закінчення на стор. 16)

Україна повернула 207 полонених громадян

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський 31 січня повідомив про повернення 207 українців з полону додому, яке він назвав „черговою класною роботою команди України“.

Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими повідомив, що з російського полону повернули 95 представників Збройних сил України, 56 нацгвардійців, 26 прикордонників, 29 воїнів Територіальної оборони та одного представника Національної поліції України.

180 оборонців, які повертаються додому – з рядового та сержантського складу, ще 27 – українські офіцери.

Щонайменше 36 з них мають поранення або серйозні хвороби. Найстаршому зі звільнених Оборонців вже виповнився 61 рік, а наймолодшому невдовзі буде 21. Серед звільнених військовослужбовців – захисники Маріуполя, Херсона, бійці з острова Зміїний, морські піхотинці та бойові медики.

У Координаційному штабі уточнили, що з моменту повномасштабного вторгнення з російського полону вдалося визволити вже 3,035 захисників та захисниць і висловили вдячність Об'єднанім арабським еміратам за надану допомогу та сприяння в організації цього обміну.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Президент очікує законопроект

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський заявив, що очікує від військових законопроектів про „справедливу мобілізацію“, яка, зокрема, не передбачатиме вручення повісток на вулицях і передбачатиме демобілізацію. „У мобілізації важливий момент демобілізації. Багато хто відвоював 700 днів – на полі бою... І треба справедливих ротаций, треба давати широкі відпустки. Грошіма все прикрити не можна“, – сказав В. Зеленський. Він назвав „дуже неправильним“ те, що представники територіальних центрів комплектування й соціальної підтримки (ТЦК) на вулицях шукали чоловіків, які не з'явилися до ТЦК. 12 січня Міністер оборони України Рустем Умеров заявив, що нова редакція законопроектів про мобілізацію вже готова і найближчим часом її винесуть на погодження уряду. Того ж дня Кабінет міністрів відкликав свій попередній проект закону України про внесення змін щодо удосконалення окремих питань мобілізації, військового обліку й проходження військової служби для його доопрацювання. (Радіо Свобода)

■ Депутатам вручили повістки

Львів. – На Львівщині депутатам Червоноградської міської ради представники Територіального центру комплектування та соціальної підтримки (ТЦК) на засіданні вручили повістки. Представник ТЦК заявив, що більшість депутатів Червонограда вже була у військкоматі та пройшла військово-лікарську комісію. Однак, за його словами, є 10 депутатів, які „категорично не хочуть“ відвідати ТЦК для уточнення військово-облікових даних. Працівник ТЦК зачитував прізвища цих депутатів, а його колега вручав їм повістки. (УНІАН)

■ До Мелітополя переселили росіян

КИЇВ. – За час російської окупації населення Мелітополя збільшилося, попри те, що понад половина мешканців виїхала – на їхнє місце завезли близько 100 тис. громадян РФ. Про це повідомив міський голова Мелітополя Іван Федоров. До 24 лютого 2022 року в Мелітополі проживало 150 тисяч людей. Протягом півроку після окупації з міста на підконтрольну Україні територію та за кордон виїхало більше половини корінних мешканців. Проте за майже два роки окупанти завезли до Мелітополя військових, гастарбайтерів та інших чужинців. Ворог завів на окуповані території Запорізької області нові підрозділи поліції, мета яких, перш за все, охороняти колаборантів, які погодились брати участь в організації „виборів“ президента РФ. По-друге, організовувати походи по будинках, де вони будуть начебто збирати голоси, аби підвищити явку на фейкових „виборах“ (Укрінформ)

■ Вручили нагороду праведників

КИЇВ. – У Міжнародний день пам'яті жертв Голокосту родині Столярчуків вручили нагороду Праведників народів світу за допомогу, надану єврейському народу в роки Другої світової війни. Почесне звання Володимиру та Павлині Столярчукам посмертно присвоїла Держава Ізраїль на знак глибокої вдячності. Нагороду отримала праонука праведників Аліна Зінченко. „27 січня 79 років тому концтабір Авшвіц був звільнений Червоною армією. Та нещодавно до цього списку додалися ще дві дати. 24 лютого 2022 року Росія почала повномасштабну агресію проти України, а 7 жовтня минулого року стався безпрецедентний теракт проти Ізраїлю. Понад 1200 ізраїльтян були вбиті, сотні були взяті в заручники. Це був найбільш смертоносний напад на євреїв з часів Голокосту“, – заявив Надзвичайний та повноважний посол Держави Ізраїль в Україні Міхаель Бродський. В межах події відбувся показ фільму „Зона інтересу“ про Голокост, світова прем'єра якого відбулася на Каннському кінофестивалі 2023 року. Незабаром фільм має вийти на екрани українських кінотеатрів. Столярчуки врятували Марію Мільман та її сина. Подружжя Столярчуків переховувало Марію із сином у себе вдома два місяці, поки не зробили їм підроблені документи на прізвище Коваленко. З цим прізвищем Михайло жив надалі. (Укрінформ)

Прибули генеральні інспектори США

КИЇВ. – 29 січня прибули генеральні інспектори трьох американських відомств – Пентагону, Держдепу та Агенції з міжнародного розвитку (USAID), які перевірятимуть надану Україні американську допомогу, повідомила Посол США в Україні Бріджит Брінк. Згідно з доповіддю генерального інспектора Міністерства оборони США, американські чиновники не відстежували належним чином

частину військової допомоги Україні.

Після звіту про відстеження наданої Україні зброї Пентагон заявив, що немає жодних доказів, що будь-яка зброя використовувалася не за призначенням після того, як її було відправлено до військового логістичного центру США в Польщі або далі в зону бойових дій в Україні.

Радіо Свобода

Українці і поляки звернулись до Конгресу США

Український конгресовий комітет Америки (УККА) разом із Конгресом американської полонії закликали Конгрес США ухвалити законопроект про дофінансування України, за який мали проголосувати ще у грудні 2023 року.

Відповідне звернення опублікував віцепрезидент Світового конгресу українців та президент УККА Андрій Футей.

„Наші громади закликають адміністрацію Байдена та обидві партії в Конгресі прийняти активні та конкретні заходи для стримування Кремля від подальших геноцидних дій проти України та

гібридної війни проти інших країн у Центрально-Східноєвропейському регіоні. Загарбницьке вторгнення Росії в Україну не лише порушує права людини та світового порядку, яким керуються США, але й безпосередньо загрожує інтересам національної безпеки США“, – йдеться у зверненні.

Наголошується, що війна досягла переломного моменту, і Росія отримує підтримку від деяких найбільш корумпованих і авторитетних країн сві-

(Закінчення на стор. 8)

Ліквідували пілотів БПЛА

ІЛОВАЙСЬК. – Велику групу російських пілотів ударних FPV-дронів було ліквідовано на полігоні під Іловайськом 24 січня.

По території військової частини окупантів, що розташована неподалік села Покровка Іловайської міської громади, був нанесений ракетний удар, внаслідок якого загинуло 24 російських військово-вослужбовці та ще чотири поранені.

На об'єкті, що потрапив під удар, були російські інструктори та пілоти ударних безпілотників, що проходили навчання. Ліквідацію групи пілотів підтвердила низка російських блогерів, а також пред-

ставники організації, що проводила підготовку пілотів.

Вони повідомили, що на полігоні були російські пілоти команди „Судний день“ із так званого „батальйону ім. Павла Судоплатова“. Начальник курсів розіслав незнайомим людям координати, куди приїжджати на підготовку. Прилетіли ракети.

Також українські військові цього місяця ліквідували у Криму російського полковника, командира 3-го радіотехнічного полку Повітряно-космічних сил РФ Вадима Ісмагілова.

Мілітарний портал

Нова очільниця Агенції оборонних закупівель

КИЇВ. – Міністерство оборони 29 січня оголосило про призначення Марини Безрукової очільницею Агенції оборонних закупівель.

М. Безрукова має більше 20 років досвіду в управлінні ланцюгами постачання та розвитку партнерства з іноземними компаніями (США, Канада, Європа, Близький Схід, Африка). У 2017-2024 роках вона працювала в „Укренерго“ директором з управління ланцюгами поставок.

Зміна очільника – перший крок до трансформації Агенції оборонних закупівель. Наступний етап – створення Наглядової ради з професійних та компетентних менеджерів міжнародного рівня.

М. Безрукову призначили головою агенції замість Володимира Пікуза, який очолював підприємство з серпня 2022 року.

Економічна правда

У Москві не розуміють Трампа

МОСКВА. – Колишній президент США Дональд Трамп неодноразово заявляв, що „дуже швидко“ вирішить ситуацію з війною в Україні. Він стверджує, що зможе залучити до діалогу президентів України і Росії, яких він „добре знає“. Чергову таку заяву він зробив під час свого виступу після перемоги на республіканських праймеріз в Айові. На думку політика, його перевага в тому, що він „дуже добре ладає“ з президентом РФ. Як зазначив Трамп, ситуація в Україні жаклива, і він плянує

вирішити проблему в найкоротші терміни. Пресекретар президента Російської федерації Дмитро Песков заявив журналістам, що влада РФ не розуміє, яким чином Трамп виконає свою обіцянку про припинення повномасштабної війни, яку держава-агресор розв'язала проти України у лютому 2022 року. За словами Пескова, будь-яких переговорів з російською стороною американець на цей рахунок не проводив.

УНІАН

Чехія не відсилатиме чоловіків

ПРАГА. – Чехія не збирається відсилати чоловіків з громадянством України на батьківщину, навіть якщо Київ офіційно прийме новий законопроект про мобілізацію. Країна немає правового механізму, щоб зробити це законно, як того вимагають міжнародні норми, заявив Міністер закордонних справ Чехії Ян Ліпавський в інтерв'ю чеському телебаченню.

На цей час в країні перебуває близько 200 тис.

українських чоловіків з різними типами віз. Щоб продовжити їх, їм потрібен чинний український паспорт. Вони можуть звернутися за новим у відділення міграційної служби в Празі, але Київ може зумовити його видачу наявністю чинної військової книжки. Однак, як стверджує Ліпавський, Чехія не може повернути українських громадян додому через мобілізацію.

УНІАН

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Корупційні скандали в Україні

Оксана Музиченко, TCH.ua

Наближаються другі роковини від початку повномасштабного вторгнення Росії до України. Ця війна знову поставила під загрозу державну безпеку через непоодинокі випадки безкарної корупції серед високопосадовців. Лише за останні чотири місяці у Міноборони виявили порушень на понад 10 млрд грн. Водночас найгучніші справи про розкрадання завершуються „відкритим фіналом“. Досі на свободі перебувають і можуть продовжувати злочинну діяльність десятки корупціонерів.

Перші найгучніші дзвінки про корупцію в керівництві Міноборони залунали, коли в українському виданні „Дзеркало тижня“ вийшла стаття про те, що Міністерство начебто закуповує для солдатів курячі яйця по 17 грн за штуку. Тоді чинний міністер Олексій Резніков спростовував ці закиди, але вже невдовзі його заступники та очільники профільного департаменту, відповідальні за цей напрям, подали у відставку. Невдовзі їх заарешту-

Всеволод Князев (зліва) у суді. (Фото: TCH)

вали і оголосили підозру про зловживання. Заступника міністра оборони В'ячеслава Шаповалова викрили на розтраті майже 1 млрд грн.

На початку великої війни з Росією Міноборони придбало в іноземного постачальника бронези-лету та шоломи для ЗСУ, які не відповідали вимогам до якості. Наприкінці 2022 року в мережу потрапили документи, за якими чиновники Міноборони уклали угоду на 13.16 млрд грн на закупівлю харчів для ЗСУ у двічі-тричі дорожче, ніж у магазинах Києва. Тоді у відставку подав директор департаменту закупівель Богдан Хмельницький. 1 лютого СБУ вручила їм обом підозри. Як виявилось, розслідування НАБУ щодо цього почалося ще до публікації матеріалів у ЗМІ.

Взимку 2023 року Печерський районний суд міста Києва призначив запобіжний захід звільненому з посади В. Шаповалову з можливістю вийти на свободу під заставу в розмірі 402.6 млн грн. У жовтні відбувся черговий суд у справі Шаповалова, але його й надалі не випустили з під варті,

В'ячеслав Шаповалов

(Закінчення на стор. 17)

Тернопільці дякували захиснику

Михайло Михайлинин

ТЕРНОПІЛЬ. – З квітами, оркестрою та подяками за віддану службу зустріли тернополяни на залізничному вокзалі військового 105-ої окремої бригади тероборони ЗСУ Сергія Андрушка. Захисник був зворушений такою увагою і щиро дякував тернопільцям, що активно допомагають військовим. З початком повномасштабної війни він боронить Україну на Донецькому та Харківському напрямках, був поранений, нагороджений медаллю „За службу Україні“.

З нагоди 60-ліття захисник повернувся до родини. Він є Заслуженим артистом України, актором академічного обласного драматичного театру ім. Тараса Шевченка, зіграв понад 100 ролей в театрі та кіно. За вагомий внесок в розвиток культурної спадщини він отримав відзнаку від обласної ради.

Родина воїна плекає патріотичні цінності. Бабуся дружини була зв'язковою УПА, пройшла суворі колимські табори. Дружина Наталка є редактором Українського радіо Тернопіль.

Захисник України Сергій Андрушко.

Намагались знищити зброю

КИЇВ. – Державне бюро розслідувань повідомило нові підозри екскомандирам спецпідрозділу міліції „Беркут“, які намагались знищити докази вбивств учасників Революції гідності. З цієї зброї спецпризначенці 20 лютого 2014 року на вулиці Інститутській у Києві вбили 48 та поранили 90 учасників акції протесту.

Колишні командири полку та командир роти „Беркут“ організували вивезення зброї і незакон-

но знищили її в різних місцях Києва.

Вони розрізали її на частини абразивним матеріалом та видалили механічним способом маркування серійних номерів. Після цього залишки зброї скинули у притоку Дніпра – річку Віта та закопали на березі. Зокрема, були знищені 24 автомати АКМС, одна снайперська гвинтівка Драгунова, три рушниці „Форт-500“ і рушниця „Форт-12“.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Бійці отримали гранатомети

КИЇВ. – Військові ЗСУ отримали 40 вітчизняних автоматичних гранатометів УАГ-40.1. Цю зброю придбали завдяки спільному проєкту „Око за око 2“ від фонду „Повернись живим“ та мережі АЗК „ОККО“. Гранатомети разом із боєприпасами отримали 111-та та 126-та бригади Сил територіальної оборони. Гранатомет може бути встановлений на триножний верстат або на бронемашину чи іншу техніку. Благодійний фонд „Повернись живим“ та мережа АЗК „ОККО“ зібрали 400 млн грн для озброєння тероборони. Мета: закупити та поставити бригадам 300 мінометів 82-мм калібру, 200 крупнокаліберних кулеметів і 100 автоматичних 40-мм гранатометів. Зокрема, вже було закуплено за кордоном і у серпні 2023 року передано бригадам тероборони 200 великокаліберних кулеметів. Цієї кількості достатньо, аби повністю закрити штатну потребу бригад ТрО у подібному озброєнні. (Мілітарний портал)

■ Переселенці не планують повернення

КИЇВ. – Згідно з даними опитування, 70 відс. внутрішньо переміщених осіб (ВПО) в Україні планують залишитися на нинішньому місці проживання. Про це сказала керівниця відділу „Соціоконсалтинг“ Наталія Булига. Респондентам запропонували оцінити 20 сфер життя. 56 відс. респондентів сказали, що в них є проблеми із задоволенням базових потреб, не вистачає грошей на їжу, або на одяг. Така складна ситуація виникла через те, що лише трохи більше половини сказали, що в них хоча б одна доросла людина має роботу, оплачувану зайнятість і працює. Люди, які працюють, все одно мають великі матеріальні проблеми. 40 відс. із тих, хто має роботу, оплачувану зайнятість, сказали, що вони не можуть задовольнити базові потреби. 77 відс. поскаржилися на високу вартість оренди житла та комунальних послуг, а 66 відс. вбачають проблему в доступності житла. Дослідження проведене у межах проєкту „Фенікс“ за підтримки Фонду „Східна Європа“ та Європейського союзу з метою визначити нагальні проблеми у цій сфері для подальшого їх вирішення органами влади. Соціологи опитали 800 внутрішньо переміщених осіб віком від 18 років в усіх регіонах України (за винятком тимчасово окупованих територій). (Укрінформ)

■ Перейменування Новомосковська

ДНІПРО. – Місто Новомосковськ Дніпропетровської області пропонують перейменувати на Нову Самарь. Таке рішення ухвалили депутати міської ради Новомосковська. Однак такий варіант перейменування викликав багато запитань, бо варіант нової назви співзвучний із містом Нова Самара в Оренбурзькій області РФ. Місто Новомосковськ було засноване у 1576 році на правому березі річки Самари, лівої притоки Дніпра. Перші офіційні назви – Самарчик, пізніше Новоселиця, у народі просто Самар (Самарь). У 1794 році отримало зросійщену назву Новомосковськ. (УНІАН)

■ Викрили схему крадіжки електрики

КИЇВ. – Вищий антикорупційний суд обрав запобіжний захід – заочний арешт організаторові злочинної схеми, яка завдала „Укренерго“ 716 млн грн збитків. Після затримання підозрюваного та доставки до місця проведення досудового розслідування слідчий суддя вирішить питання про застосування цього запобіжного заходу. (Укрінформ)

■ Львів'янка втратила ногу

ЛьВІВ. – 25-річна снайперка Анастасія Савка („Фенікс“) зі Львова, яка втратила ногу на війні, після реабілітації та протезування знову планує повернутися на фронт. До війни Анастасія займалась вихованням сина Яреми та працювала у салоні автосервісу. А з початку вторгнення – стала снайперкою у складі 118-ої бригади, знищувала ворогів на запорізькому напрямку і втратила ногу, коли підірвалась на ворожій міні. (УНІАН)

АМЕРИКА | СВІТ

■ ЕС тисне на Угорщину

БРЮСЕЛЬ. – Союзники Угорщини в Європейському союзі тиснуть на Будапешт, щоб він перестав блокувати допомогу Україні. На вершинній зустрічі Європейської ради мають голосувати про чотирирічний пакет допомоги Україні вартістю 50 млрд євро (54.2 млрд дол.). На попередній зустрічі в грудні 2023 року Прем'єр Угорщини Віктор Орбан заблокував цю допомогу, яка Україні тепер дуже потрібна, особливо тому, що допомога від США застрягла в Конгресі. Лондонський щоденник „Financial Times” написав 28 січня, посиляючись на витік інформації, що провідники ЕС готові затримати заморожені фонди, які мали бути надані Будапешту. ЕС заморозив їх через те, що уряд В. Орбана підривав верховенство права. Це повинно вплинути на В. Орбана, тому що економіка країни переживає застій, а інфляція донедавна була найвищою в ЕС. Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск заявив на прес-конференції 30 січня, що ЕС надасть допомогу Україні „з Орбаном або без нього”. (www.intellinews.com)

■ Нетаньягу втрачає популярність

ЄРУСАЛИМ. – Прем'єр Ізраїлю Беньямін Нетаньягу згідно з опитуваннями, оприлюдненими 21 січня, втрачає популярність. На запитання, яка є мотивація прем'єра, коли він виносить рішення під час війни в Газі, 53 відс. респондентів сказали, що він головне діє у своїх власних інтересах, а лише 33 відс. вважають, що він керується добром країни. Якщо б вибори відбувалися сьогодні, через три з половиною місяця після початку війни з бойовиками ХАМАС-у в Газі, то міністер Бені Ганц і його партія Національна єдність мали б 37 місць в Кнесеті і творили б більшість, а партія прем'єра Лікуд мала б лише 16. Згідно з опитуваннями, всі партії в коаліції Б. Нетаньягу здобули б 46 місць, а партії в попередній правлячій коаліції здобули б 69 місць із 120, які є в Кнесеті. На запитання, кого вони хотіли б бачити на посаді прем'єр-міністра, 48 відс. назвали Б. Ганца або міністра Гаді Айзенкота, а лише 32 відс. підтримали Б. Нетаньягу. Щодо наступного кроку у війні з ХАМАС-ом в Газі, 46 відс. респондентів сказали, що Ізраїль не повинен погоджуватися на звільнення всіх залишених заручників у Газі в заміну за припинення бойових дій і звільнення полонених бойовиків ХАМАС-у; 35 відс. підтримали таку угоду, а 19 відс. були нерішучі. В Газі залишалися ще 132 заручники, захоплені ХАМАС-ом, але не всі вони живі. („The Times of Israel”)

■ Нові бомби для України

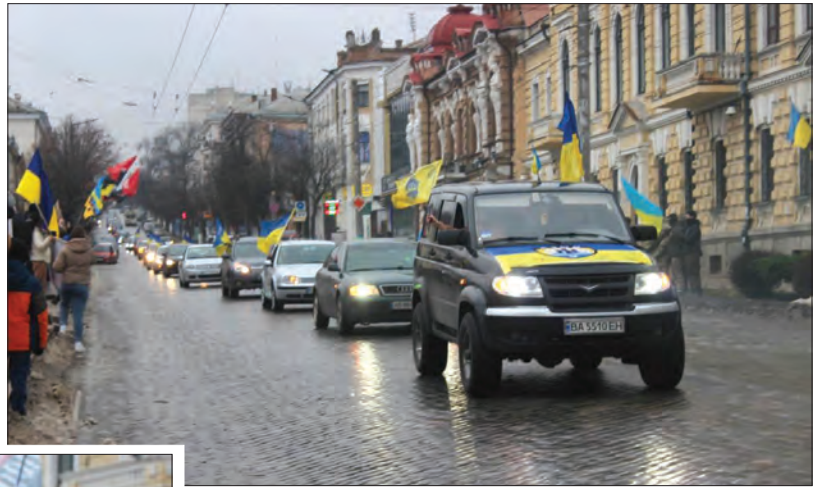
ВАШІНГТОН. – У Пентагоні відреагували на повідомлення про те, що бомби малого діаметра наземного запуску (GLSDB) будуть доставлені в Україну найближчими днями. На зустрічі з репортерами 30 січня речник Пентагону Пет Райдер сказав, що „з міркувань безпеки операції ми не збираємося підтверджувати конкретні терміни” доставлення цієї зброї. Він зауважив, що Пентагон надає Україні право говорити про будь-які поставки. „Але, як я вже згадував, ми продовжуємо тісно співпрацювати з Україною, з нашими партнерами, щоб гарантувати, що Україна отримає і буде готова до використання можливостей, які ми їй надаємо, і якнайшвидше”, – додав він. Цифрове видання „Politico” з посиланням на свої джерела повідомило того дня, що Пентагон провів успішне випробування нової високоточної бомби великої віддалі для України, яка мала б прибути на поле бою вже наступного дня. У листопаді 2023 року агенція „Ройтерс” повідомляла, що Україна отримає свою першу велику партію ракетних бомб у 2024 році. Представник Пентагону тоді заявив, що „ми очікуємо надання цієї ключової можливості на початку 2024 року після успішної перевірки”. GLSDB – це малагабаритний високоточний боеприпас. Його називають „розумною бомбою” або „крилатою бомбою”. Він може вражати цілі на відстані до 94 милі. Для наведення на ціль зброю використовує супутникову систему позиціонування (GPS) та інерціальну навігаційну систему. (Радіо Свобода)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Акція на підтримку військовополонених

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 28 січня у центрі міста відбулася акція на підтримку військовополонених українців і українок, у якій взяли участь кілька сотень людей. Гасло акції: „Не мовчи! Полон вбиває! Єднаймося заради життя героїв”. Паралельно тривав автопробіг, до якого доєдналися понад 50 машин. Цього дня автопробіги та віча тривали й у Житомирі та Чернівцях.

Під час автопробігу. (Фото: Ірина Трибунських)

Софія Грозан.

На акцію зібралися рідні військовополонених не лише з Кіровоградщини, а й з інших областей, зокрема з Одеси та Миколаєва. Вони закликають міжнародні організації почати виконувати свої прямі обов'язки з допомоги військовополоненим та визнати на весь світ, що Росія не дотримується Женевської конвенції.

„Мій коханий Володимир перебуває у полоні уже більше півтора року, – розповіла журналісткам учасниця акції Софія Грозан. – Він був на заводі „Азовсталь” у Маріуполі, у травні 2022 року його захопили у полон. Весь цей час ми не маємо з ним зв'язку. Червоний Хрест тільки підтвердив, що він в Таганрозі. Ті, хто повернувся з полону розповідають, що там жахливі умови”.

На кінець 2023 року у російському полоні перебувало понад 4,000 громадян України.

Молитовний сніданок для ЗСУ

Михайло Михайлинин

ЗБАРАЖ, Тернопільська область. – У місті відбувся перший молитовний сніданок, який започатковано 70 років тому в США. Крім духовенства і влади, на захід запросили медиків, освітян, волонтерів, солдатських матерів, чий сини віддали життя в боях за Україну. Присутні молились за українську перемогу, щоб Господь зберіг і дав сил мужнім воїнам. На зустрічі побував захисник з Тернополя, раніше – голова обласної державної адміністрації Степан Барна, який служить в 10-ій окремій гірсько – штурмовій бригаді „Едельвейс”. Він подякував усім патріотам за невтомність і підтримку, які є великою силою та опорою для воїнів.

(Закінчення на стор. 16)

Захисники України та патріоти на молитовному сніданку.

„Тарасова юрта” у Звенигородці

„Тарасова юрта” у Звенигородці. (Фото: Укрінформ)

ЗВЕНИГОРОДКА, Черкаська область. – У місті 28 січня відкрили культурний простір „Тарасова юрта” на честь 210-річчя від дня народження Тараса Шевченка. „Тарасова юрта” на малій батьківщині Кобзаря символізує багатовіковий дружній зв'язок українців і казахів. Це культурний простір, де охочі можуть ознайомитись із багатоманітною культурою Казахстану, відвідати майстер-класи та різноманітні заходи. Захід є частиною міжнародного проекту „Юрта незламності”, ініційованого народним депутатом, головою міжпарламентської групи дружби з Казахстаном Сергієм Нагорняком спільно із казахським меценатом Даулетом Нуржановим та казахською діаспорою в Україні.

Укрінформ

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Ліна Бороздіна стала першою українкою в космосі

27 січня в американській компанії „Virgin Galactic“, яка організовує туристичні польоти до космосу, повідомили, що громадянка США Ліна Бороздіна, яка народилася у 1969 році в Одесі, 26 січня побувала у космосі на кораблі „Galactic 06“. Разом з нею були Робі Вон (Тексас), Франц Хайдер (Австрія) та Ніл Корнелс (Каліфорнія).

Л. Бороздіну позначили як астронавтку з України та Лас-Вегасу. У 1991 році вона приїхала до США, маючи 13 дол., подала заяву на політичний притулок. Свою першу роботу отримала в біотехнологічній компанії і працювала там, пізніше 32 роки працювала у біохемії. У 1999 році купила перше житло. У 2005 році дізналась про компанію „Scaled Composites“, про людей, які збираються летіти в космос.

Їй запропонували долучитись до першої групи людей, які полетять у космічну мандрівку. Ціна квитка – 200 тис. дол. Її будинок не коштував стільки, тому вона подала заявку на другий кредит під заставу будинку. Мрія її життя вже тоді здійснилася.

Було багато спроб і помилок. У 2007 році розробили концепцію нового, більшого, космічного корабля, модель якого представили в Нью-Йорку.

Ліна розповіла: „Я отримую багато коментарів, питань про те, чому не можна гроші на політ у космос віддати тому, кому вони дуже потрібні? Тринадцять років тому я почала все з нуля, боролася з раком, вимушена була спати у друга на дивані, коли лікувалась, бо не було де жити.

Ліна Бороздіна

Одночасно я ще намагалася допомагати своїм рідним. Я не багата і не знаменита, отримую звичайну зарплату, сплачую свої рахунки і, якщо маю змогу, допомагаю сім'ї. Я не вірила, що це відбувається насправді, аж доки корабель не почав рухатись по злітній смузі. Тоді ми почали плакати, і тоді я вперше зронила сльозу“.

Укрінформ

Сестри заснували Український центр „Колорит“

На міжнародному фестивалі „Вишиванка мандрує світом“.

Людмила Островська

У Португалії я зустрілася із земляками в рамках міжнародного прес-туру „З Україною в серці“. Валентина Кухта проживає в Лісбоні понад 20 років. Тетяна Душук – її сестра. Обидві – освітянки, здобули фах у Тернопільському національному педагогічному університеті. Нині співзасновниці і координаторки Українського культурно-освітнього центру „Колорит“ при Асоціації „Ukrainian Refugees“.

Першою з чоловіком поїхала у Португалію Валентина. Потім з родинами приїхали ще три сестри. Волонтерські посилки своїм коштом надсилають до Тернополя, починаючи з 2014 року, коли почалася війна і вважають це потребою душі.

„Ми маємо надійного перевізника – „Міст-експрес“, який доставляє все потрібне в руки“, – розповідає Валентина. У рік широкомасштабної війни жінки стали волонтерками в асоціації, яка

розпочала роботу 28 лютого і стала головним координатором допомоги в Португалії з найбільшою кількістю волонтерів. За їхніми словами, це неймовірний досвід роботи з величезною кількістю людей і вантажів та з 20-годинним робочим днем.

З травня по вересень 2022 року завдяки проекту від „Fundação Calouste Gulbenkian“ у трьох місцях Лісбони функціонували українські дошкільні групи Центру розвитку дитини, в якому навчалось понад сто дітей. Тетяна координувала проект та була вихователькою в одній з груп.

Потім виникла потреба у продовженні проекту, тож у приміщенні приватної фірми з індустріального альпінізму RKESA (власники Роман Куртиш та Олександр Шуляк) залишилась працювати щоденно дошкільна група для українських дітей.

(Закінчення на стор. 18)

Балет приїхав до Канади

ОТТАВА. – Два благодійні концерти трупі Національного балету України пройшли у заповненій залі Національного мистецького центру міста.

Концерти відбулися у рамках великого канадського туру „Надія України“, організованого у партнерстві із Фондацією Олени Зеленської Посольством України в Канаді та благодійною організацією „Humanité“. Під час тури, що розпочалася минулого тижня й триватиме майже місяць, артисти Національного балету України відвідають 10 найбільших канадських міст, де продемонструють українську культуру понад 40 тис. глядачів.

Благодійні кошти, які вдасться зібрати, будуть спрямовані до Фонду О. Зеленської й використані на допомогу українцям, які постраждали від війни.

Перед початком концертів у Оттаві до глядачів по відео звернулася О. Зеленська, яка наголосила, що лише краса може перемогти руйнування.

Представники української громади Монреаля (Канада) на чолі з президентом місцевого осередку Конгресу українців Канади та провінційної ради Квебеку Михайлом Швецем зустріли Національний балет України на летовищі.

Укрінформ

АМЕРИКА | СВІТ

■ Криза на кордоні США

НЮ-ЙОРК. – Телевізійна агенція новин „Сі-Бі-Ес“ оприлюднила 7 січня результати опитування про думки американців щодо ситуації на кордоні з Мексикою. Найбільше респондентів (45 відс.) відповіли, що ситуація з напливом нелегальних емігрантів є „критичною“, а ще 30 відс. сказали, що вона є „дуже серйозною“. Лише 7 відс. вважають, що це „не є дуже проблемою“, а 18 відс. думають, що ситуація є „дещо поважною“. На запитання, як адміністрація президента Джо Байдена дає собі раду з цією проблемою, 21 відс. сказали, що вона правильно діє, 16 відс. думають, що вона повинна легше ставитися до нелегалів, а 67 відс. вважають, що треба суворіше ставитися до них. („CBS News“)

■ Міське бюро переплатило

ФІЛАДЕЛЬФІЯ. – Міська рада Філадельфії розпочала розслідування, чому міське Бюро послуг бездомним (OHS) витратило понад 15 млн дол. більше, ніж було дозволено бюджетом за останні чотири роки під час каденції Джима Кені. Ця метушня в OHS є одним з перших викликів для нового посади Шерил Паркер, яка вступила на посаду 4 січня. Провідник демократичної більшості в раді Кетерін Гілмор Ричардсон 25 січня внесла законопроект, щоб розпочати слухання про витрати цього бюро і потребу створення посади омбудсмена для нагляду над ним. Агенції, які надавали послуги через OHS, сказали газеті „Філадельфія Інквайрер“, що це бюро регулярно спізнюється з оплатою, часом місяцями, за їхні послуги. Представник OHS сказав газеті, що ця метушня була спричинена збільшенням бюджету під час пандемії коронавірусу. Згідно із законопроектом, посади міста призначає омбудсмена, а рада ратифікує це призначення. („The Philadelphia Inquirer“)

■ Директор ЦІА про невдачі Росії

НЮ-ЙОРК. – Директор Центрального розвідувального управління (CIA) Вільям Бірнс написав статтю, яка з'явилася 30 січня в журналі „Foreign Affairs“, який видає Рада закордонних справ. Він пише, що війна в Україні завдала багато невдач президентові Росії Володимирові Путіну. В. Бірнс стверджує, що війна „виявилася дурною та ілюзійною“ для В. Путіна, і що напад Росії на Україну послабив Росію мілітарно та економічно. Внаслідок західних санкцій економіка Росії є покаліченою, а Росія стає „економічним васалом“ Китаю. Як влучно написав секретар оборони Об'єднаного Королівства Грент Шапс, В. Путін є у принизливому становищі, коли мусить йти з шапкою в руці просити допомоги в Північній Кореї для своєї нелегальної війни. Директор ЦІА вказує, що війна нанесла „величезну шкоду“ Росії, а це завдяки хоробрості й вмілості українських вояків, які з допомогою Заходу нанесли так багато шкоди Росії. Він закликає до дальшої допомоги Україні, бо це є скромна інвестиція, яка приносить поважні заробітки Америці. Якби США залишили Україну, це „було би самогубним ударом історичного значення“. („Foreign Policy“)

■ Пересторога власникам старих „Toyota“

ПЛЕЙНО, Тексас. – Головний штаб японської компанії „Toyota“ в Тексасі 25 січня оприлюднив засторогу всім власникам 50 тис. старших автомобілів, кажучи, що їм слід негайно припинити їх використовувати поки не поремонтують їхні подушки безпеки („airbags“). Ця засторога стосується моделей 2003-2004 Corolla, 2003-2004 Corolla Matrix і 2004-2005 RAV4. Небезпекою є те, що ці старі подушки безпеки можуть вибухнути, викидаючи гострі металеві частини, що може спричинити поважну травму або й смерть. Компанія закликає власників звертатися до найближчих торгівців авт щодо напрям, які будуть зроблені безкоштовно. Від травня 2009 року 26 осіб загинули у США від вибуху цих пристроїв, які виробляла компанія „Таката“, яка внаслідок цього збанкрутувала. Принаймні 30 осіб загинули по всьому світі. Власники цих авт можуть потелефонувати до компанії за інформацією на число 1-800-331-4331. („CBS News“)

Українці в Росії

Упродовж останніх 30 років українців в Росії відчутно поменшало. За даними перепису в Російській федерації українцями назвалися: в 1989 році – 4,362,872 особи (майже 3 відс. населення РФ); в 2002 році – 2,942, 961 (2.03 відс.); в 2010 році – 1,927, 988 (1.35 відс.); в 2021 році – 884,007 осіб (0.6 відс.). На таке зменшення є вагомі причини. Віце-прем'єр-міністр України В'ячеслав Кириленко на відкритті VI Всесвітнього форуму українців у 2016 році заявив, що Російська федерація проводить політику денационалізації українців, які перебувають на її території.

У 1992 році було створене „Об'єднання українців Росії“ (ОУР) – центральна координаційна організація для української національної меншини в Росії, зареєстрована в Міністерстві юстиції РФ в 1994 році, а у 2012 році рішенням російського суду ліквідована. Вів засідання суддя Микола Романенков, який ліквідував також Федеральну національно-культурну автономію українців Росії.

Переслідуванню з боку влади РФ також підпали інші організації та заклади. 17 квітня 2008 року зупинено діяльність Українського освітнього центру при середній школі ч. 124, ще з 2006 року опинилася Бібліотека української літератури в Москві, а також Федеральна національно-культурна автономія українців в Росії (ліквідована 24 листопада 2010 року). Обидві українські організації звернулися з відкритим листом до Організації з безпеки і співробітництва в Європі, Президента України, Верховної Ради, Кабінету міністрів, Міністерства закордонних справ України, Світового конгресу Українців, Української всесвітньої координаційної ради, світової та української громадськості з проханням допомогти українській громаді Росії у відстоюванні своїх прав та свобод. Можна сказати що їх тоді не почули.

Війна, яка точиться вже два роки і продовжує 10-річний конфлікт навколо Криму й Донбасу, змінює ситуацію щодо російських українців. Президент Володимир Зеленський доручив розробити із залученням міжнародних експертів і внести на розгляд РНБО плян дій щодо збереження національної ідентичності українців в Росії, зокрема на Кубані, Стародубщині, Північній та Східній Слобожанщині в межах сучасних Краснодарського краю, Білгородської, Брянської, Воронежської, Курської, Ростовської областей. Цей крок видається своєчасним. Питання підтримки українців у Росії є дуже важливим. Насправді, в РФ проживає близько 10 млн українців. Але уряд Путіна провадить цілеспрямовану політику з денационалізації українців у Росії: Кремль хоче змусити їх бути ворогами свого народу і забути про своє коріння.

Українська держава нагадує про історичні території українців, які зараз є частиною Російської федерації – а де ж самі ці українці?

До Путіна „Свобода“ мала численних дописувачів з українських організацій в Росії. Їх не стало. Позначився сильний тиск, русифікаторський рух у Російській федерації – без українських шкіл, без можливості назвати себе українцем.

Фактично українці Росії поділяються на три групи. Перша й найменша з них – люди з українською ідентичністю. Ця група зменшується всі ці десятиріччя ще й тому, що Росія стала ворожою до української ідентичності. У людей, які належать до цієї групи, вибір простий – залишити Росію або жити потай.

Друга група – люди з історичних українських територій, які не можуть приховати своєї української етнічності, але які її соромляться. Сусіди вважають їх „хохлами“. І вони пристосовуються, самі вважають себе „хохлами“. Так, ми „хохли“, але ж не „бандерівці, нацисти“.

І, нарешті, найбільша група російських українців – люди, які вважають себе етнічними росіянами й хочуть, щоб і всі інші їх вважали за таких.

Є надія, що війна вплине на історію українців Росії. Можливо, чимало з них запишуться у росіян. Але багато після такого кривавого й неочікуваного для багатьох конфлікту усе ж відчуватиме себе українцями. Історія співжиття двох сусідніх народів, які мали багатомільйонні діаспори на територіях України і Росії, добігає кінця. Усе ж не варто кидати українців у Росії напризволяще, варто допомагати їм берегти історичну пам'ять про землі, де колись проживали українці, про їхню культуру, про неповторну цивілізацію на цих землях, від Зеленого Клину до Кубані. Не стане Російської федерації, а українство залишиться, і його доведеться повертати до усвідомлення своєї ідентичності, до свого коріння.

ІСТОРІЯ

Про Марію Сосюру

Левко Хмельковський

У мережі з'явився документальний фільм Роксани Тимків „У ліжку з КГБ“ про Марію Сосюру, дружину відомого українського советського поета Володимира Сосюри, яка відбувала присуд разом з моєю мамою Валентиною Ченцовою у таборі політв'язнів біля станції Арлюк Кемеровської області.

У анотації сказано: „Дружини, які працювали на КГБ: Сосюра, Солнцева, Ужвій“. Я був схильний вибачити юній авторці недоречну назву. Марія Сосюра не могла бути в ліжку КГБ не лише через численність штату того комітету (у черзі стояли?), а й тому що на час її засудження КГБ ще не існував. Але далі було більше...

Мама мала дружні взаємини з Марією. Вона запросила її до драматичного гуртка в таборі на роль Назара Стодолі. Десь у мене була світлина Марії з намальованими вусами. Культурно-виховна частина (КВЧ) табору погодилася на виставу і вислала до жіночої зони теслю будувати сцену. Але охоронник на вежі про це не знав і застрелив теслю (бо ж чоловік у жіночій зоні!). Вистава не відбулася.

Марія спершу відбувала присуд на цегельні, пошкодила спину і стала їздовою при конях. Мама запам'ятала радість Марії з того призначення. На волю мама виходила першою, і Марія дала їй листа до мами чи сестри в Києві. Минули роки, і мама перед смертю попросила розшукати Марію й віддати того листа. Я запитав, чому вона сама його не вислала. Звісно, маму до Києва не пустили, а не вислала, тому що в листі були досить неприємні для зрадливого Володимира Сосюри характеристики. Мама таких слів не сприймала – вона була українською вчителькою, засудженою за вірш про Україну. А Марія Данилова (Сосюра) була балериною, походила з російської столиці, укра-

Марія і Володимир Сосюри

їнської мови не знала. Вони були різними...

Життєвий шлях В. Сосюри був складний. Йому випало бути вояком в українському і більшовицькому військах. До Марії він вже мав дружину Віру і двох синів. Петлюрівське минуле висіло над ним темною хмарою. Двічі його виключали з комуністичної партії. Поновили за особистим втручанням Сталіна, якому вже було досить страт і самогубств серед української інтелігенції. У 1933 року застрелився Микола Хвильовий (Фітільов). Але органи були пильні і вочевидь саме тому вимагали політичної пильності від Марії. Партія суворо стежила, щоб літератори не збилися зі шляху в „світле майбуття“. Пройти іспит спромоглися не всі: якщо в 1930 році в Україні друкувалися 259 письменників, то в 1938-му лише 36. Більшість опальних літераторів репресували.

Я знав від мами, що Марія потрапила до Сибіру через її наївно необережний лист до Микити Хрущова і Олександра Корнійчука, викликаний бажанням вберегти свого чоловіка. У вирокі сказано: „за розголошення відомостей, що не підлягають оголошенню, та виготовлення і поширення листів антирадянського змісту“. У її справі доносів немає.

М. Сосюра писала (мій переклад з російської мови в справі № 149439): „Перебуваючи в товаристві письменників 15 років, я палко ідеалізувала цих людей: прагнення до усього красивого, справедливого, благородного, живого. Що ж я знайшла? Закулісне життя цих людей, їхню вульгарність, егоїстичність, кар'єризм, заздрість. Повсяденщина. Як же може Сосюра, безневинна квітка поезії, виліти з цього багна? Дорогий Микито Сергійовичу, прошу його захистити!“

Подібного листа отримав і голова Спілки письменників О. Корнійчук, який дав йому хід. Це була ведмежа

Судова справа Марії Сосюри

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Оголошено Літературно-науковий конкурс Фундації УВУ

Фундація Українського вільного університету (ФУВУ) оголошує Літературно-науковий конкурс за творчість у 2023 році. Грошові премії конкурсу походять з окремого Фонду, заснованого 31 грудня 1997 родині Стефана і Емілії Волянник та Теодора і Софії Швабінських з Огайо. Від того часу ФУВУ щороку проводить конкурс і додає також власні фонди.

Просимо авторів з усього світу надсилати свої твори, які вперше з'явилися друком у 2023 році (не перевидання) в українській або англійській мові до Фундації УВУ на адресу: UFUF 136 Second Avenue, New York, NY 10003 USA до 31 липня

2024 року. Головне, щоб тема видання була українською.

Твори можуть бути у формі повістей, збірки новел, поезії, наукових есеїв, публіцистики тощо. Рішення журі буде проголошене, а лавреати повідомлені та нагороджені на громадському зібранні в Україні (якщо це буде можливим з огляду на війну) до кінця 2024 року.

Якщо особа не подасть електронної адреси для контакту, саме подання буде анульоване і не розглядатиметься.

За Фундацію УВУ
Аскольд Лозинський, голова
Стефан Слущкий, секретар

ООН має зупиняти агресора

Напад гітлерівської Німеччини на Польщу 1 вересня 1939 року струсував Великобританію і Францію. Вони оголосили Німеччині війну.

Напад війська Путіна на Україну 27 лютого 2014 року – захоплення у сусідній державі Криму і ще й бруральне привласнення його зі зміною Конституції не викликало оголошення війни жодною країною. Промовчали США і Великобританія, які підписали з Росією Будапештський меморандум, що гарантував недоторканість української території.

Наступний напад на Україну 24 лютого 2022 року уже сильніше збудив увесь світ, але знову ніхто не кинувся захищати Україну.

Армія РФ атакує Київ та інші українські міста, тому що хоче знищити мирне населення України, її інфраструктуру, щоб люди замерзли або ж померли від голоду.

ООН у своїй резолюції від 2 березня 2022 року засудила дії Росії та назвала їх агресією проти України. І все? Міжнародний суд ООН в Газі 16 березня 2022 року зобов'язав Росію припинити розпочаті 24 лютого 2022 року військові дії в Україні. Не подіяло.

Друга світова війна тривала сім років. Загинули мільйони людей, знищено тисячі міст і поселень. Ліг націй розпалася як бульбашка. Минуло 80 років після 1 вересня 1939 року. Два роки орда нищить Україну. Невже нічого не змінилося за цих 80 років? Невже людство не придумало нічого для зупинки агресора-терориста? Навіщо ж тоді ООН?

Насправді існує можливість зупинити агресора. Ось про неї і хочу поговорити.

Після знищення терористів Айма на аль-Завагірі, Осами бен Ладена лідери багатьох держав світу привітали США з успіхом операції і заявили, що це перемога правосуддя та всієї світової спільноти.

Рада безпеки ООН назвала смерть Осами бен Ладена критично важливою у боротьбі з тероризмом і закликала всі країни світу докласти якнайбільше зусиль боротися з тими, хто підтримує тероризм. Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун назвав цю подію важливою у боротьбі з міжнародним тероризмом. Україна теж підтримала дії США.

Отже, щось змінилося у світі після 1939 року. Знайдено спосіб, як розквитатися з терористом. Причому увесь світ визнав цей спосіб і правомим, і гуманним, і важливим.

Тож чи не прийшов час узаконити, усправувати цей спосіб назавжди, на весь світ?

Бачимо, що міжнародне співтовариство на чолі з ООН визнало питання боротьби з тероризмом однією з найактуальніших проблем сьогодення. В сучасних умовах глобалізованого світу тероризм трансформувався у складне соціальне явище міжнародного, світового масштабу. За своєю специфікою тероризм як доступна та ефективна форма насилля має тенденцію до поширення й ескалації.

Військовий характер сучасних терористичних конфліктів визначає і те, що переважна більшість держав, для яких тероризм становить загрозу, на правовому рівні визначила збройні сили в якості суб'єкта боротьби з ними.

Бачу узаконення ліквідації терориста чи групи наближених до нього так: ООН після ретельного розгляду приймає постанову приблизно такого змісту: при нападі якоїсь держави на сусідню Рада безпеки ООН з участю правників має негайно визначити, що цей напад є агресією чи терористичним актом. Якщо це визнано більшістю держав-членів ООН, Міжнародний суд ООН в Газі виносить вирок, а ООН повідомляє агресора про те, що його буде ліквідовано протягом кількох днів.

Усі технічні, наукові ресурси надаються спеціальному комітетові ООН, створеному для цього. І він приступає до виконання ліквідації призвідника-винуватця агресії. Оскільки агресор очолює державу, він увесь час на виду. Спецкомітет виконує вирок. Ця постанова виправдала б нарешті створення аморфної ООН, яка досі не має жодного права чи засобу зупинити агресора.

І ще одне важливе – цю постанову не довелось би використовувати, бо сама її наявність, узаконеність у ООН зупиняла б будь-якого Гітлера чи Путіна.

Олекса Різників, кавалер ордена „За заслуги“, репресований 1971 року лише за те, що був українцем і обороняв свою мову

Не забуваймо про „Свободу“

Хочу звернути увагу представників світової української громади до газети „Свобода“, яка уже 130 років безперервно виходить у США. Чи Ви не забули поновити паперову або електронну передплату тижневика на цей рік, чи знову отримуєте і читаете газету? Тепер до США і Канади прибуло багато нових українців і добре було б, щоб у церкві чи в українській організації їм розповіли про „Свободу“, яка протягом багатьох років єднає людей з Україною і плекає в серцях українців святі почуття пошани та любови до української мови, культури, духовності, щоб нова хвиля українців також передплатила тижневик.

„Свобода“ є частиною української ідентичності. Через століття історію України вивчають з цієї популярної газети, яка зберігає кожне число в архіві. На жаль, українська історія в часи комунізму була неправдивою, і тепер ворог хоче знищити нашу землю, мову, культуру, гідність українця.

З початку великої війни „Свобода“ постійно інформує читачів про військові події в Україні, про зустрічі Президента Володимира Зеленського із світовими лідерами, про допомогу американців ЗСУ, про мужніх та нескорених захисників. Газета дарує людям підтримку у важкий час війни, пише про героїзм українців, який виявляється у самопожертві, великих та буденних вчинках, у порятунку життя поранених бійців, збереженні здоров'я українців.

Бережанці читають „Свободу“, яку вислала Галина Горбова зі США.

Розповідаймо частіше про „Свободу“ нашим приятелям, друзям, родичам. Ми в Україні також любимо читати тижневик, який виборює правду, волю, перемогу, чесність разом з героїчним українським народом. Дякуємо чуйній людині Галині Горбовій зі США, яка висилає „Свободу“ в Бережани, щоб її могли читати у бібліотеці, лікарні, школі, інституті, в громадських організаціях.

Михайло Михайлинин, голова громадської організації „Усмішка дитини“, Бережани, Тернопільська область

УПЦ США запрошує на спільну молитву

Join us for the Prayerful Commemoration of the Second Anniversary of

RUSSIA'S GENOCIDAL WAR IN UKRAINE

on the Day of Resistance to the Russian occupation of Crimea and the city of Sevastopol

26 FEBRUARY 2024 7pm

UKRAINIAN CULTURAL CENTER
135 Davidson Ave.
Somerset, NJ 08873

ORGANIZED BY THE UKRAINIAN ORTHODOX CHURCH OF THE USA

Українська православна церква США молитовно запрошує на відзначення другої річниці війни Росії в Україні в День спротиву.

Ця подія зверне увагу на виклики, з якими стикається Україна, особливо підкреслюючи російську окупацію

Криму та міста Севастополь.

Коли ми збираємося, щоб вшанувати стійкість українського народу, Ваша присутність додасть сили та підтримки. Ми прагнемо створити простір для пам'яті, єдності та надії під час цієї урочистої молитовної події!

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Виставка в Українському домі

ВАШІНГТОН. – В Українському домі відкрилася перша у 2024 році виставка українського поета, художника і бійця Національної гвардії України Сергія Татчина „Походження космосу“. Подія відбулася за участі куратора Українського дому Алекса Демка, Посла України в США Оксани Маркарової та Президента Фонду збереження сакрального мистецтва України Христини Лев. Виставка складається з 14 олійних картин, які пропонують унікальне поєднання українських пейзажів і вираження любови художника до своєї країни. Усі полотна можна придбати, а виручені кошти підуть на реконструкцію іконостаса – стіни, прикрашеної іконами та релігійними картинами – для церкви Юрія Переможця, розташованої на базі Національної гвардії України у Вінниці.

Укрінформ

Посол Оксана Маркарова на виставці в Українському домі. (Фото: Ukraine House)

Українці і поляки...

(Закінчення зі стор. 2)

ту. Як наслідок, спроможність України до самооборони виснажується, про що свідчать масштабні ракетні обстріли, здійснені на початку 2024 року. Ця навмисна стратегія спрямо-

вана на виснаження запасів оборонної зброї України, нехтуючи життям цивільного населення в суворі зимові місяці. Нездатність негайно прийняти додаткове фінансування залишить Україну менш спроможною для самооборони, що безпосередньо вплине на американські інтереси.

Укрінформ

Вшанували пам'ять героїв

ЧИКАГО. – У Школі українознавства ім. Василя Стуса відбулося вшанування Героїв Крут, а також пам'яті всіх героїв, які віддали своє життя за краще майбутнє України.

У заході взяли участь учні школи ім. В. Стуса, члени Співки української молоді ім. Миколи Павлушкова і

Української скавтської організації „Пласт“.

„Битва під Крутами була, є і залишатиметься у нашій пам'яті як символ героїзму української молоді. Слава героям!“, – наголосили у школі.

Укрінформ

У Школі українознавства ім. Василя Стуса. (Фото: Ukrainian School of Chicago)

NO STRESS ... JUST GREAT RATES!

IMMEDIATE ANNUITY

WE HAVE INCREASED OUR RATE TO

3.50%

CALL US TODAY!

If you'd like to annuitize your
401K or IRA into monthly
payments over your lifetime!

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • 800-253-9862 • INFO@UNAINC.ORG • WWW.UNAINC.ORG

STAND WITH UKRAINE

LONG-TERM ANNUITIES

5 YEAR 5.50%*
2ND YEAR 5.00%

7 YEAR 5.75%*
2ND YEAR 5.00%

9 YEAR 8.00%*

* FIRST YEAR RATE.
MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.

MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY (MYGA)

5-YEAR 5.25% 3-YEAR 4.75%

RATES SUBJECT TO CHANGE. NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

Засудили кібершахрая з Росії

26 січня у США засудили 40-річного громадянина РФ Володимира Дунаєва до п'яти років та чотирьох місяців позбавлення волі за участь у розробці та розгортанні шкідливого програмного забезпечення, відомого як Trickbot, яке використовувалося для здійснення кібератак на американські лікарні та інші підприємства. Згідно з судовими документами і публічними звітами, В. Дунаєв надавав спеціалізовані послуги та технічні можливості для підтримки мережі Trickbot, яку було ліквідовано у 2022 році. Це був набір інструментів зловмисного програмного забезпечення, призначених для крадіжки грошей і полегшення встановлення програм-вимагачів. За допомогою цієї мережі було здійснено атаки на мільйони комп'ютерів по всьому світу, в тому числі в школах, банках, компаніях у сфері охорони здоров'я, енергетики

та сільського господарства, які зазнали збитків на десятки мільйонів доларів. „Дунаєв розробив зловмисне програмне забезпечення-вимагач і застосував його для атаки на американські лікарні, школи та підприємства в Північному окрузі Огайо та по всій нашій країні, ховаючись за своїм комп'ютером“, – заявила прокурор США Ребекка С. Луцко. У 2021 році В. Дунаєв був екстрадований з Південної Кореї до Огайо. У червні 2023 року одну зі співучасниць Дунаєва, громадянку Латвії Аллу Вітте, було засуджено в США до двох років і восьми місяців позбавлення волі. Торік уряд США у координації з Великою Британією запровадив санкції проти 11 осіб, які є частиною російської кіберзлочинної групи Trickbot.

Укрінформ

Чотири роки для Гірка

Ігор Стрелков-Гіркін у Москві 25 січня отримав вирок у вигляді чотирьох років колонії загального режиму за публічні заклики до екстремізму з використанням інтернету. Йому заборонено виходити в інтернет на три роки. І. Стрелков став відомим у 2014 році, коли Росія розпочала війну на Донбасі. Тоді він керував загonom, який власне і розпочав вій-

ськові дії проти України. Того ж року І. Стрелков ненадовго зайняв посаду “міністра оборони” так званої „ДНР“. У листопаді 2022 року суд у Нідерландах засудив І. Стрелкова і ще двох фігурантів справи про катастрофу „Боїнга“ Малайзійських авіоліній на Донбасі до довічного ув'язнення.

УНІАН

Відмовилися воювати проти України

Володимир Хітров,
„Коммерсант“

На Камчатці за останній місяць (з 19 грудня до 22 січня) терміни позбавлення волі отримали вісім військових, котрі відмовилися їхати на “спецоперацію” в Україні. Їх визнали винними за відмову від участі у бойових діях. Як повідомив 35-ий гарнізонний суд, військовослужбовці вирушать до колонії-поселення.

Останнім часом подібні вирoki у регіоні стали буденністю. З моменту початку СВО військові неодноразово залишали свої частини або не приходили на службу без поважної причини. Деякі з них були оголошені у розшук. Зображення втікачів розвішували на автобусних зупинках. Перший обвинувальний вирок у краї оголосили в грудні 2022 року. З того часу подібних вердиктів було понад 60.

Жінки Росії стали до боротьби

Надія Мазакіна, „Фонтанка.ру“

25 січня у Західному окружному військовому суді Санкт-Петербурга оголосили вирок 26-річній Дар'ї Треповій. Суд визнав її провину в теракті 2 квітня 2023 року в кафе „Патріот“ на Василівському острові, доведеною та призначив 27 років позбавлення волі зі штрафом 600 тис. рублів. Також вона має виплатити потерпілим та родичам загиблого 16,495,000 рублів компенсації. Покарання винесено за теракт, у якому загинув військовий кореспондент-блогер Владлен Татарський (Максим Фомін), 40-річний уродженець Макіївки, бойовик „ЛДНР“, який закликав знищити Україну. Д. Трепова на його зустрічі з читачами зробила Татарському смертельний подарунок: його власне погруддя з вибухівкою.

Газета „Фонтанка“ підготувала перелік подібних акцій, які в Росії вчинили жінки. У квітні 1997 року дві мешканки Чечні Айсет Дадашева та Фатіма Таймасханова, вчинили вибух на вокзалі у П'ятигорську. Організатор теракту Вахі Джафаров керував штабом армії борців за незалежність генерала Дудаєва та Салмана Радуєва, який цією армією командував. Радіокеровану бомбу жінки здали в камеру схову. Ф. Таймасханова отримала 19 років неволі, А. Дадашева була засуджена до 16 років. С.Радуєв отримав довічне ув'язнення, і він помер у грудні 2002 року в колонії. В.Джафаров загинув під час спроби захопити будівлю телебачення у Грозному влітку 1998 року.

У жовтні 2000 року за завданням

(Закінчення на стор. 17)

Путін став кандидатом у президенти

МОСКВА. – Центральна виборча комісія Росії 29 січня зареєструвала Володимира Путіна кандидатом на посаду президента РФ. Чинний російський президент балотується на п'ятий термін. Через внесені до конституції Росії зміни Путін має право стати президентом вп'яте (і вшосте). Вперше він дістав цю посаду у 2000 році. Путін йде на вибори самовисуванцем. Для реєстрації йому потрібно було зібрати не менше ніж 300 тис. підписів росіян із різних регіонів країни на підтримку свого висування. У ході збору підписів заявляли про численні порушення. Путін став четвертим зареєстрованим кандидатом у Росії – після Владислава Даванкова від „Нових людей“, Миколи Харитонова від КПРФ і Леоніда Слуцького від ЛДПР. Їхні партії представлені в Держдумі Росії, тому збирати підписи їм не потрібно. Загалом на посаду президента РФ претендують 11 кандидатів, збір підписів завершиться 31 січня. Голосування відбудеться з 15 по 17 березня 2024 року. Москва планує проводити голосування на виборах президента, зокрема в окупованих українських регіонах – незважаючи на те, що Захід і Київ вважають таке голосування нелегітимним.

Радіо Свобода

Вибори без вибору

Тарас Гаюн

Російська федерація як держава, в якій влада ніколи не змінювалась шляхом виборів, прагне переконати, що нібито має розвинене суспільство. З цією метою росіяни збираються імітувати „вибори“, аби засвідчити підтримку курсу нацистської політики Кремля народом, тому 8 грудня (минулого року – ред.) Центральна виборча комісія Російської федерації оголосила про проведення 15-17 березня 2024 року чергових виборів президента РФ. ЦВК РФ також оголосила, що голосування на президентських виборах поширяться й на окуповані території Донецької, Луганської, Херсонської та Запорізької областей України. Окупанти вже затвердили положення про вибори на тимчасово окупованих територіях, ЦВК Росії дозволила голосувати на тимчасово окупованих територіях без російських паспортів і вже зараз починає готувати своїх „спостерігачів“ та формувати списки колаборантів, які готові виконати цю роль. Їх імена засекречені, але відомо що вже почався їх інструктаж як допомогти фальсифікувати явку. Цих так званих „спостерігачів“ призначає Громадська палата РФ. Дуже примітно, що голосувати на виборах, влаштованих країною-агресором, можна за будь-якими документами – у тому числі й за українськими паспортами. Це – наочне свідчення того, що попри пропагандистські та інші потуги РФ так і не змогла змусити українців в окупації масово отримати паспорти з двоголовим орлом. Готуючись до виборів, РФ також починає останню зачатку телеграм-каналів від проявів нелояльності Кремлю. Таким чином Міністерство оборони РФ намагається „підловити“ нелояльні негативні телеграм-канали. Очевидно, що для РФ не існує такого поняття як „вибори“, адже фактично вся влада сконцентрована в руках Володимира Путіна.

Російська федерація проводить незаконні референдуми та вибори на тимчасово окупованих територіях України – АР Крим та Севастополь, частинах Донецької, Луганської областей України ще починаючи з 2014 року, а з 2022 року – на території Херсонської та Запорізької областей України. Проте, зараз „інвестиції“ окупантів у проведення виборів та

тиск на місцеве населення не йдуть у жодне порівняння з тим, що вони робили, коли проводили фейкові референдуми. Тепер все значно жорсткіше і брутальніше. Росія використовує ці так звані вибори для того, щоб продемонструвати свою владу та змусити українців змиритися з окупацією. Використовується шантаж, залякування, насильницька паспортизація, заміна українських ідентифікаційних документів на російські аналоги.

У проведенні цих виборів є ознаки міжнародних злочинів. Росія цілеспрямовано проводить політику заміщення місцевого населення росіянами, а те населення, яке залишається і не приймає російське громадянство, обмежується в правах та доступу до ресурсів для виживання. А це вже є актом геноциду – одним з міжнародних злочинів, який повинен розслідувати Міжнародний кримінальний суд.

На тимчасово окуповані території України прибули політтехнологи Кремля із завданням приховати відсутність явки та „намалювати“ свої цифри. Також, з метою створення ілюзії підтримки жителів тимчасово окупованих територій, РФ збирає підписи на підтримку В. Путіна, який офіційно є міжнародним злочинцем. „Підписи“ збирають „волонтери“, які обходять будинки місцевих у супроводі російських військових.

В жодному випадку не може йти мови про демократію чи референдуми або вибори на окупованих територіях, де панує насильство та беззаконня. Диктаторські амбіції Путіна є загрозою світовій демократії. Подовження влади Путіна створює прецедент для інших диктаторів, що можуть безкарно порушувати міжнародне право. Єдиним законним органом, який може організовувати та проводити вибори і референдуми на суверенній території України є Центральна виборча комісія (ЦВК) України. Крім того, будь-які вибори і референдуми повинні ґрунтуватись на принципі вільного виборчого права, якого неможливо дотриматись без дотримання прав людини, зокрема свободи вираження поглядів, преси, пересування, зібрань і асоціацій. Очевидно, що так звані вибори, які РФ намагається провести на окупованих територіях, є актом насильства та порушення міжнародного права.

(Закінчення на стор. 17)

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

***ВІДКРИЙТЕ ПЕНСІЙНИЙ РАХУНОК,
ЩОБ ЗАБЕЗПЕЧИТИ СВОЄ МАЙБУТНЄ.***

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by full faith and credit of the United States Government.
National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency.

ГОЛОВНЕ БЮРО: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 TEL: 212-473-7310 FAX: 212-473-3251

КЕРГОНКСОН:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

ЮНИОНДЕЙЛ:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

АСТОРИЯ:

32-01 31st Avenue
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

ЛІНДЕНГІРСТ:

225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

ЕЛЕКТРОННА ПОШТА:
Info@selfreliancenyc.org

ІНТЕРНЕТ:
www.selfreliancenyc.org

Поза Нью Йорком дзвоніть:
безкоштовно: 1-888-SELFREL

*APY - Відсотки у річному відношенні з нарахованою дивідендою. Дивіденда - 5.00% нарахована денно, може бути змінена без попередження. Відсоткові ставки діють з 1/5/2024.

Your savings federally insured to at least \$250,000
and backed by the full faith and credit of the United States Government

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ADVERTISEMENT

Нова допомога для виявлення й уникнення шахрайства, а також звітування про нього, доступна багатьма мовами

Шахраї розмовляють вашою мовою. Ось чому FTC тепер приймає звіти багатьма мовами. Щоб залишити повідомлення мандаринською, тагальською, в'єтнамською, французькою, арабською, корейською, російською, португальською, польською та багатьма іншими мовами, зателефонуйте до FTC за номером (877) 382-4357. Натисніть 3, щоб поговорити з усним перекладачем. Щоб повідомити про крадіжку особистих даних, зателефонуйте за номером (877) 438-4338 і виберіть потрібну мову. Лінії працюють з 9:00 до 17:00 за східним часом.

Віддаєте перевагу звітуванню онлайн? Для передачі повідомлень англійською мовою відвідайте веб-сайт **ReportFraud.ftc.gov** або IdentityTheft.gov – або для іспанської мови перейдіть до **ReportFraude.ftc.gov** чи **RoboIdentidad.gov**. Ви негайно отримаєте вказівки щодо наступних кроків.

Але зачекайте, в нас є ще щось для вас. Тепер ви можете знайти поради дюжиною мов на веб-сайті

ftc.gov/languages. Там ви дізнаєтеся, як уникнути шахрайства, що робити, якщо ви заплатили шахраю, і як уникнути шахрайства, націленого на ваш малий бізнес. Існує навіть посібник із протидії шахрайству для тих, хто нещодавно прибув до Сполучених Штатів.

Бажаєте отримати інформацію у друкованому вигляді? На сайті **ftc.gov/bulkorder** ви можете замовити безкоштовні публікації кількома мовами. Наразі ви можете замовити How To Avoid a Scam (Як уникнути шахрайства) і Scams and Your Small Business (Шахрайства і ваш малий бізнес) спрощеною китайською, корейською та в'єтнамською мовами. І, як і раніше, ви можете відвідати веб-сторінку **ftc.gov/ordenar** для отримання інформації іспанською мовою.

Незалежно від того, чи отримаєте ви матеріали FTC в Інтернеті чи в друкованому вигляді, ми сподіваємося, що ви поділитесь ними з родиною та друзями у своїх громадах. Ділячись своїми знаннями про шахрайство та повідомляючи про те, що бачите, ви можете допомогти зупинити шахрайство та захистити свою громаду.

ПОСТАТІ

Віра Вовк – поетеса Карпат

Тадей Карабович

Минуло 98 років від дня народження відомої української поетеси та письменниці Віри Вовк (1926-2022). Поетеса прожила довге і творче життя, була взірцем надхненного та важливого творця в українській літературі другої половини ХХ ст. Живучи в еміграції, була вірна рідному україн-

Віра Вовк

ському слову в його багатьох унікальних проявах.

Віра Вовк народилася в Бориславі 2 січня 1926 року в родині лікаря Остапа-Михайла Селянського та Стефанії Марії (уродженої Звонко) Селянської. Була єдиною дитиною в сім'ї Селянських. Її дитинство минуло в Кутах на Гуцульщині та в історичних будинках собору св. Юра у Львові, де її батько був особистим лікарем Митрополита Андрея Шептицького. Митрополит Андрей був її хрещеним батьком. Майбутня поетеса навчалася в гімназії у Львові (1939), а потім у дрезденській гімназії Клари Шуман (1941-1945), де жила від 1939 року. Це сталося після рішення її батька, коли внаслідок Другої світової війни Червона армія у вересні 1939 року ввійшла до Львова.

Протягом багатьох десятиліть поетеса будувала літературну Вавилонську вежу, щоб показати у своїх творах індивідуальне уявлення про життя та передати власні душевні переживання майбутнім поколінням. Її психологічний портрет демонструє реальні образи війни, але також сміливість говорити правду. Про це писав польський письменник Анджей Ходацький у своїй повісті „Доктор Селянський” (2015). У книзі автор повертався до трагічної смер-

Книжки Віри Вовк

ти батька Віри Вовк під час бомбардування міста союзниками під час нальоту 13-14 лютого 1945 року. Після трагічної смерті батька вона виїхала з матір'ю до Тюбінгена, де вивчала германістику, музикознавство та порівняльне літературознавство в університеті Карла Ебергарда (1945-1949).

У 1949 році після кількох тижнів перебування у Франції, разом з матір'ю Віра Вовк вирушила на переповненому пасажирів кораблі в двотижневому рейсі до Бразилії. Спочатку поетеса жила в Парані, а згодом переїхала до столиці у Ріо-де-Жанейро, де навчалася в Папському католицькому університеті св. Урсу-

ли. Тут в 1952 році захистила докторську дисертацію і почала працювати викладачем німецької мови. Свої наукові знання поглибила, вивчаючи прикладну лінгвістику в Мюнхенському університеті.

У 1965 році Віра Вовк пройшла наукове стажування в Колумбійському університеті в Нью-Йорку, де дружила з поетами Нью-Йоркської групи, до якої також належала. Нав'язала літературні контакти з театральним критиком Ларисою Марією Любов'ю Заленською-Онишкевич, підтримувала теплі стосунки з Зоєю Лісовською-Нижанківською –

(Закінчення на стор. 19)

Ювілейна осінь Василя Дунця

Людмила Островська

Творчість тернопільського барда, співака і композитора Василя Дунця широко відома, його пісні звучать на концертах у виконанні різних співаків, їх залюбки слухають і виконують українці не лише Канади, що стала другою батьківщиною його синів та внуків, а й світу. Він – лауреат першого міжнародного фестивалю української естрадної пісні „На хвилях Світязя”, першого міжконтинентального фестивалю української патріотичної пісні в США „United for Ukraine-2022”, міжконтинентального радіо-фестивалю української пісні „Співай рідною” на радіо „EthnoTNO

Співак і композитор Василь Дунець.

FM”, що відбувся цього року в Каліфорнії.

В. Дунець нагороджений орденом України „За заслуги” III ступеня, Лицарською відзнакою та „Орденом лицарської честі” Українського козацтва. Він переможець регіонального конкурсу „Людина року-2018”, дипломант „Книги рекордів України”, в категорії „Мистецтво”, за створення найбільшої кількості пісень, присвячених родині. Таких творів у поета-пісняря 42.

Після перенесеної в Тернополі, в лютому 2022 року важкої операції, сини забрали батьків до Канади, яка 30 років тому дала йому поштовх до усвідомлення, що пісня, це набагато більше, ніж спів під гітару.

В. Дунець розповідає: „У 1993 році на 50-ти концертах в Канаді з тернопільським гуртом „Веселі галичани” я під гітару виконував пісні про 100-річчя перших українських поселенців в Канаді, про прагнення України до волі та багато інших. Почав записувати свої пісні на касетний магнетофон, і все розходилося. Коли повернувся додому, вирішив на студії записати ці пісні, щоб не пропали. У мене на той час було вже понад 100 композицій. Потім касети замінили диски. А після виходу другого диску „Мамині мальви” за порадою і з допомогою Юрія Крохін організував свій перший творчий вечір”.

Ми згадуємо круглу студію Тернопільського обласного радіо, де зробили багато радіопрограм про оригінальну творчість мистця, про пісні, манеру виконання їх серцем, доброзичливим довірливим голосом.

Тепер в його творчому доробку понад 300 творів. В. Дунця запрошу-

Василь Дунець серед шанувальників його творчості.

ють земляки в Канаді, США на благодійні концерти, збори від яких йдуть на підтримку ЗСУ.

У жовтні у Філадельфії він брав участь в благодійному концерті композитора і співака Ігоря Сипеня, а 26 листопада Українська греко-католицька церква Різдва Пресвятої Богородиці в Наягрі (Канада) за сприяння о. пароха Віктора Назарчика запросила українську громаду в залу церкви на благодійний концерт В. Дунця.

Він розповів: „28 жовтня мені виповнилося 75 років. Я так скомпонував програму концерту в Наягрі, щоб оспівати і ласки Божі, які він посилає на землю, і Україну, її велич, красу і непереможність, а ще – родину, яка завжди наснажує. У цьому концерті брали участь земляки: гурт „Отава”, Ігор та Андріана Артем'яки, Богдан Дремлюх, Ігор Сипень, Михайло Бутенко, солісти хору „Lingua Vaudeville” Олена Доненко та Юлія Рублевська, мої сини Тарас і

Андрій. Тішуся, що мої сини теж співають. Тарас, окрім того, ще й пише пісні. Зібрані на концерті гроші ми передали на дитячий військово-патріотичний табір „Подільсько-Волинська січ” в селі Молотків, Тернопільської області. Там проходять вишкіл діти зі всієї України, так що козацькому роду не буде переводу!

Дуже тепло глядачі вітали і наші із заслуженим діячем мистецтв України Степаном Галябардою пісні про Головнокомандуючого ЗСУ генерала Залужного, про відвагу наших захисників, величезну віру в те, що ми здолаємо цю агресивну країну-терориста.

Я ще з початку війни, яка триває вже дев'ять років, вирішив, що мушу допомогти людям на передовій. У 2015 році в „Березилі” відбувся мій великий благодійний концерт „Ми українці”, в Канаді я також брав участь в благодійних концертах. Усі разом ми зможемо наблизити перемогу України”.

Торонто, Канада

Наші філії в: **Illinois**
Michigan
New Jersey

НЕЩОДАВНО В АМЕРИЦІ? ОБМЕЖЕНА КРЕДИТНА ІСТОРІЯ?

ТАК

В НАС ВИ МОЖЕТЕ ВІДКРИТИ РАХУНОК
ЗА УКРАЇНСЬКИМ ЗАКОРДОННИМ ПАСПОРТОМ

Детальні роз'яснення українською мовою за телефоном: **888-222-8571**
або завітайте до будь-якої найближчої до вас філії.

ТАК

В НАС ВИ МОЖЕТЕ ОТРИМАТИ
ПОЗИКУ НА ЖИТЛО

Назначайте зустріч із нашими спеціалістами за телефоном: **888-222-8571**
або онлайн: selfreliance.com

ТАК

В НАС ВИ МОЖЕТЕ
ОТРИМАТИ ПОЗИКУ
НА АВТО

Подавайте аплікацію онлайн або безпосередньо в наших філіях

**ВСЕ ЦЕ МОЖЛИВО З НАШИМИ
СПЕЦІАЛЬНИМИ ПРОГРАМАМИ**

selfreliance.com

НОВІ ВИДАННЯ

Зустрінемо світанок перемоги

Михайло Михайлинин

БОРИСЛАВ, Львівська область – Молода поетеса Галина Британ пише пісні, поезії, прозу, дитячі твори. У шість років написала свій перший вірш. Вона друкувалася в дитячих журналах „Тарасик“, „Колобочок“, у збірках дитячих казок. На каналах „З любов'ю до дітей“ і „Торкаючись серцець“ читає свої поезії, хвилюючі роздуми про життя, твори для маленьких українців. Вона перемогла у конкурсі „Коронація слова“, є членом Всеукраїнського об'єднання „Письменники Бойківщини“. Авторка видала книги „Бути людиною“, „Без обгортки“, „Подорожні“.

А недавно вийшла друком її нова книжка поезій „Світає“ – 400 сторінок поетичного слова, яке кличе творити добро на землі, бути людьми і милосердними, поважати батьків, любити Бога. У новій книжці – вірші про біль війни, про рідну землю, яку поетеса боронить від ворогів своїм словом правди.

Обкладинка книжки „Світає“.

Поетеса Галина Британ.

*Чуєш кате, бійся засинати,
Бо маленький хлопчик з Ірпеня
Прийде уночі, щоб нагадати,
Як вмирала вся його сім'я.
Коли ти прийшов у їхню хату,
Біль і крик у маминих очах...
Їхній крик повік буде лунаєти
У твоїх, перевертню, вухах!
Він буде ходити за тобою,
Крок за кроком, кате, щоб ти знав!
Бійся!.. Не дадуть тобі спокою,
Душі тих, що ти закатавав...*

Ось як про свою книжку пише авторка: „Хай ворог знає – ми незламні, навіть, як він б'є нас ракетами, занурює в темряву, ми творимо, ми читаємо, ми проростаємо. Я хочу, щоб ця книга стала одним із промінчиків українського сонця, яке спалить імперію зла, зігріє кожного українця, зцілить від ран війни, яке стане для нас вічним джерелом світла і тепла. А воно вже сходить і зовсім скоро ми зустрічатимемо світанок, який стане нашою перемогою.“

Книга свідчення злочинів комуністів

Книга „Я все чув, усе бачив“. (Фото: Валерій Жванко)

Світлана Орел

Відомий краєзнавець і громадський діяч Валерій Жванко упорядкував та підготував до друку унікальну книгу „Я все чув, усе бачив“. Це фрагменти рукопису Івана Кочерженка про події 1922-1938 років на Олександрійщині. 18 січня в Олександрійському музейному центрі відбулася її презентація.

Книжка побачила світ у видавництві „Імекс-ЛТД“. Її унікальність у тому, що це живі спогади І. Кочерженка, активного організатора і учасника колективізації та розкуркулення в селі Щасливому, подані зі збереженням мови оригіналу.

Автор детально зафіксував усі етапи, що передували розкуркуленню, перші роки колективізації. Він наводить теми засідань органів місцевої влади, описує їх перебіг, прийняття рішень та процес виконання, зокрема, виселення „куркулів“ за межі України та факти Голодомору 1932-1933 років. Рукопис містить велику кількість статистичної інформації. Це детальні списки сільських активістів, а також односельців, що підлягали розкуркуленню, описи конфіскованого і розподіленого майна, земельних ділянок, фінансові та

податкові подробиці господарювання; кількість посівних площ, урожайність різних культур, норми видачі хліба та інших продуктів на трудовдень.

Рукопис І. Кочерженка – це ще й значний обсяг етнографічного матеріалу. Є розділи з описом одягу, взуття, харчування, окремих страв, способів опалення і освітлення хати; стану садів, торгівлі, грамотності населення, а також медичної і ветеринарної допомоги. Зустрічається розлогий опис хресного ходу, проводів, вечериць, весіль, весільного столу та елементів одягу молодих. Є в рукописі і фолклорні перлинки: уривки народних пісень, приказки, примовки і навіть заговор для лікування домашніх тварин.

Цей унікальний рукопис (600 сторінок!) довгий час зберігався у домашньому архіві колишнього директора школи села Щасливе Івана Погорілого. Саме зі станції Щасливе у ті роки влада відправляла найзможливіших господарів у Сибір.

У 2018 році І. Погорілий передав рукопис на зберігання у культурно-освітній центр Попельнастівської громади „Толока“. Перший том цього

(Закінчення на стор. 19)

Зустріч із письменником Василем Шкурганом

Марія Порох

КОСІВ, Івано-Франківська область. – 21 грудня 2023 року на запрошення „Гуцульської світлиці“ Науково-просвітницького центру „Гуцульщина“ зібрались письменники, художники, члени Клубу інтелігенції ім. І. Пелипейка, „Просвіти“, працівники Національного природного парку „Гуцульщина“ на творчу зустріч із письменником Василем Шкурганом.

Надія Копер – начальниця відділу рекреації „Гуцульщини, зазначила: „Проект „Гуцульська світлиця – сучасна інтерпретація культурної спадщини“, який здійснено у співпраці із Косівським інститутом прикладного та декоративного мистецтва Львівської національної академії мистецтв за підтримки Українського культурного фонду – презентовано 2 листопада 2023 року. Тут можна оглянути твори сучасних майстрів, помилуватися унікальною косівською керамікою, неповторною різьбою на дереві, оригінальними ткаць-

кими виробами, чудовими писанками, гуцульським строєм та прикрасами, взяти участь у різноманітних майстер-клясах, зокрема, навчитися ткати на верстаті, прясти, вишивати, робити вибірку та виготовляти різдвяного павука“.

У „Гуцульській світлиці“ започаткували організацію творчих вечорів, присвячених мовним скарбам Гуцульщини. У листопаді до неї завітали члени Національної спілки письменників України Євген Баран – літературний критик, літературознавець, есеїст, голова Івано-Франківської обласної організації Національної спілки письменників України, Василь Гостюк – педагог, письменник, автор багатьох піснених творів, широко відомих в Україні та за її межами, Анатолій Кичинський – письменник, художник, лавреат Національної премії України ім. Т. Шевченка.

15 грудня відбулася зустріч із Іванною Стеф'юк – письменницею, літературознавицею, етнографією.

Серію творчих зустрічей продовжив В. Шкурган – голова Косівського

Світлина на згадку (зліва): Володимир Довгун, Марія Порох, Марія Пасайлюк, Марія Шкурган, Оксана Довгун, Василь Данко, Анатолій Гордійчук, Василь Шкурган, Микола Близнюк, Юрій Стефурак, Надія Пасічняк, Любомир Держипільський, Любов Чупринчук, Йосип Приймак. (Фото: Надія Копер)

осередку Національної спілки письменників України, лавреат літературної премії „Князь Роси“ ім. Т. Мельничука.

Присутнім письменник представив свій літературний доробок – поезії та новели „Кілько того світа“ (2008), „Ади живу“ (2011), поетичну збірку „Діправді“ (2019) та книжку для дітей „Делінь“ (2021), новелістичну збірку „Повертин“ (2021), які

написані живою гуцульською говіркою. За книгу „Діправді“ (самобутня поезія гуцульською говіркою) отримав диплом та відзнаку Міжнародної літературно-мистецької, екологічної премії „Corona Carpatica“ (2021).

В. Шкурган розповів про ілюстраторів своїх книжок – Ганну Микитюк та Анатолія Гордійчука, випускників

(Закінчення на стор. 15)

НОВІ ВИДАННЯ

Вийшла книга Дмитра Кременя

Тарас Кремень з книгою батька

ВАШІНГТОН. – У видавництві „Lost Horse Press” вийшла поетична двомовна (українською та англійською) книга „Скрипка з того берега” („A Violin from the Other Riverside”) відомого миколаївського поета, лауреата Шевченківської премії Дмитра Кременя до його 70-річчя. Про це повідомив син поета, Уповноважений з захисту державної мови Тарас Кремень. Книга містить передмову літературної редакторки, перекладачки Світлани Лавочкіної, а також вступну статтю професорки Київського національного університету ім. Тараса Шевченка Наталії Костенко „Любовні

і скорботні елегії Дмитра Кременя”.

На обкладинці видання зображено картину „Жайвір” художниці Олени Червоненко, а в середині – невідомі широкому загалу гравюри Шевченківського лауреата, народного художника Андрія Антонюка.

Вперше збірка Д. Кременя „Скрипка з того берега” була видана у Миколаєві у 2016 році. Робота над її перекладом англійською мовою розпочалася ще за його життя, але видати книгу завадила передчасна смерть поета у 2019 році.

(Закінчення на стор. 19)

Зустріч із письменником...

(Закінчення зі стор. 14)

Косівського училища прикладного та декоративного мистецтва; видавців Миколу Савчука та Любу-Параску Стринадюк.

Слухачі насолоджувались авторським читанням віршів та новел, деклямуванням поезії Юрія Стефурака, Люби Чупринчук, Надії Пасічняка, Володимира Довгуна.

Високу оцінку творчості В. Шкургана дали Ю. Стефурак, Любомир Держипільський, Анатолій Гордійчук, Микола Близнюк, Л. Чупринчук, Н. Пасічняк, Оксана і Володимир Довгуни, Йосип Приймак.

Мова – найбільша цінність народу, вважає В. Шкурган і підкріплює це висловами визначних людей про мову. „Отже, ми у Карпатах є носіями діалектного розгалуження однієї з найдавніших та найбагатших мов світу”, – стверджує письменник, доповнюючи себе висловом письменниці з Верховинщини Люби-Параски Стринадюк: „Гуцульська говірка – це найперше інтонації, мелодика, тембр. Мої діалоги в текстах радше не читаються, а співають-ся, як гуцульська співанка”.

Письменниця Аделя Григорука сказала про В. Шкургана: „Слово Василя Шкургана, що лине із гуцульської реальності й завше обґрунтоване художньо, звучить тихо й ненав’язливо, без тріскучих поучувань і голосних деклярацій. Як син свого народу, письменник найосновнішим сво-

Надія Копер. (Фото: Марія Порох)

ім завданням уважає, як зіницю ока, пильнувати це слово, доносити його до людських сердець, щоб зберегти на прийдешні часи духовні джерела Гуцульщини, її віковічну мудрість і красу думок та почувань горян”.

У Смілі представили низку книг

Учасники зустрічі у Смілі.

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – 26 січня у міській центральній бібліотеці ім. Олени Журливої доктор філологічних наук, професор, голова обласної організації спілки письменників (НСПУ) України Володимир Поліщук представив укладені ним видання: щорічний альманах „Шевченків світ”, антологію поезій „Україна вся на блокпостах” про російсько-українську війну, назву якій дав поетичний рядок поетки Валентини Коваленко, довідник Черкаської обласної організації НСПУ до 50-річчя її заснування та два числа літературного альманаху „Холодний Яр”. У них представлені уродженці Смілянщини, тому і виникла ідея такої зустрічі.

Як наголосив В. Поліщук, якщо до

2014 року кожне число „Шевченкового світу” було присвячене пов’язаності Шевченка з якимось районом Черкащини, то останні два вважають воєнними. Відповідна і обкладинка. Це серйозне, майже академічне видання. Наукову раду щорічника очолює академік Микола Жулинський.

У довіднику НСПУ налічується 87 літературів. Оформлення альманаху „Холодний Яр” розробив відомий черкаський художник-графік Віктор Олексенко, який, до всього, є й поетом. Це видання ілюстроване роботами голови спілки народних майстрів Черкащини Ольги Мартиненко.

Журнали В. Поліщука подарував міській бібліотеці Сміли. Сам він

(Закінчення на стор. 19)

Василь Шляхтич видав книгу

Я познайомилася з жителем Вільканова Василем Шляхтичем нещодавно, у 2022 році, через спільних друзів. Вже після першої зустрічі та в перших рядках прочитаних віршів я знала, що переді мною людина подвійно чуйна, з двома серцями, дві національності (кохана: українська – плоть і кров, а польська – мати годувальниця).

В. Шляхтич запросив вас на засідання Гмінської ради сеньйорів у Вільканові, з цього все насправді почалося. Його твори були зустрінуті з великим визнанням. Потім було запрошення до міської бібліотеки в Свідниці, до Клубу любителів поезії, де його дуже привітно зустріли.

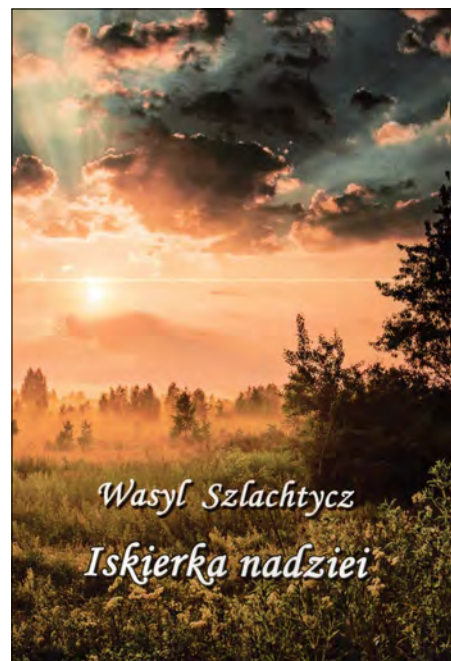
У томі „Іскра надії” ви побачите серце В. Шляхтича, яке б’ється від туги за коханою Україною. В. Шляхтич, сповнений ніжності, віри і любови до Батьківщини, можливо, і в нас воскресить іскру надії на справжню свободу.

Богуміла Гайдаш

* * *

Я народився в селі Улюч над Санем 10 серпня 1946 року. У 1947 році разом із батьками та мешканцями спаленого села був примусово вивезений до „Відновленої території”, де я живу донині.

Я почав писати вірші у 14 років. Я писав і пишу українською та поль-

Обкладинка книги Василя Шляхтича „Іскра надії”.

ською мовами. Пишу також лемківські та рідні надсанські говірки.

Мій перший вірш надруковано 1963 року в газеті „Наше слово”. Мої вірші друкують україномовні газети та журнали по всьому світу. Я видав шість томів поезії рідною мовою.

Вірші для цього, першого польського тому вибрала й підготувала до друку моя онука Ганя Шляхтич.

Василь Шляхтич

Молитовний сніданок...

(Закінчення зі стор. 4)

Його брат Олег Барна, колишній народний депутат України також боронив рідну землю, загинув під час штурму позицій ворога. На молитовному сніданку зібрали понад 26 тис. грн для ЗСУ.

У Збаражі батько юного героя „Небесної сотні“ Устима Голоднюка – Володимир разом з ветеранами створив Музей російсько-української війни. Серед експонатів – бойові прапори, пробиті кулями бронежилети, використані туби від бойової зброї, шоломи, які врятували життя солдатів.

В. Голоднюк є керівником волонтерського Штабу національного спротиву, який допомагає автомобілями, дронами, генераторами, медичним обладнанням для воїнів на передовій.

Недавно музей відвідав доброчинець Майкл Казз зі США. Перебуваючи в гостях у родичів, він передав для ЗСУ два квадрокоптери, які придбав за власні кошти.

Володимир Голоднюк (ліворуч) та благодійник зі США Майкл Казз.

Американський благодійник отримав відзнаку від волонтерського центру за жертвовну допомогу.

Президент ушанував...

(Закінчення зі стор. 1)

Військового інституту телекомунікацій та інформатизації ім. Героїв Крут, Національної академії Служби безпеки України, Національної академії внутрішніх справ, Київського військового ліцею ім. Івана Богуня.

Після виконання Державного гімну України воїни почесної варти пройшли урочистим маршем біля пам'ятного хреста Героям Крут.

В. Зеленський також ушанував пам'ять загиблого в серпні 2014 року

на Донбасі Марка Паславського, героя „Небесної сотні“ Олександра Клітинського, учасників російсько-української війни Андрія Пільщикова та Дмитра Коцюбайла, які поховані на Аскольдовій могилі.

На Лук'янівському цвинтарі у столиці від Глави держави встановлено кошик квітів до могили, де покоїться прах добровольців Володимира Шульгіна та Володимира Наумовича, які у 1918 році взяли участь у бою під станцією Крути та загинули від куль більшовицьких окупантів.

Офіційне інтернет-представництво Президента України

Росіяни зазнають...

(Закінчення зі стор. 1)

потужні вибухи у Севастополі і поблизу аеродрому Бельбек, де виникла потужна пожежа.

• 29 січня у мережі з'явилася інформація про звільнення Головнокомандувача ЗСУ Валерія Залужного. Пресекретар президента України Сергій Никифоров заперечив це. Міністер оборони Рустем Умеров заявив, що питання заміни Головнокомандувача ЗСУ навмисне

розкачують як внутрішньо, так і зовнішньо. Експерти Інституту вивчення війни заявили, що чутки про „відставку“ В. Залужного допомагають Росії вести інформаційну кампанію проти України. Адже миттєво цю новину розтягнули і путінські пропагандисти. Американські аналітики навели заяву головної російської пропагандистки Маргарити Симоньян, яка підкреслила, що незалежно від того, чи правдиві повідомлення про „відставку“ Залужного, але це „хаос, корисний Росії“.

Укрінформ, Еспресо

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

МИХАЙЛО КОЗЮПА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MICHAEL KOZIUPA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
973-723-4387
mkoziupa@outlook.com

DNIPRO LLC.
Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040

Про Марію Сосюру

(Закінчення зі стор. 6)

послуга В. Сосюрі, бо не важко уявити як відреагували літератори на появу в їхньому „київському багні“ 52-річної „квітки поезії“. Не дивно, що Марія опинилася за ґратами, а В.Сосюра негайно отримав розлучення й одружився з молоденькою секретаркою. Коли б Марія справді була інформаторкою МГБ, то чи її засадили б за ґрати?

Врешті настало звільнення. Марія приїхала до сестри Серафими у Київ. Серафима повідомила новину В. Сосюрі. Київськ спільнота чекала від нього дії. В.Сосюра розлучився з дружиною й знову одружився з Марією. Їхній син Володимир, розповідаючи про батька, писав, що той ніс Марію на руках. Ото було видовище для киян! 1992 року Марію Сосюру повністю реабілітували.

У справі Марії Сосюри згаданий Микола Гербій. 1947 року він приходив до В. Сосюри, Максима Рильського, Петра Панча й просив долучитися до боротьби за самостійну Україну, обіцяв сприяння діяспори в еміграції на Захід. Звісно, письменники і Марія злякалися. Поява Гербія видавалася схожою на провокацію МГБ. Насправді член ОУН Микола Волощук мав подробиці документи на ім'я Миколи Гербія. Він викладав у дитячій художній школі, вступив до комсомолу.

Київська приятелька Волощука знала Марію Сосюру та допомогла влаштувати візиту, ніби львівський письменник-початківець хоче показати свої твори та отримати поради.

Петро Панч вчинив так само, як і Марія Сосюра, повідомив чекістам про контакт з націоналістом.

Арештували М.Волощука влітку 1948 року й засудили до 25 років таборів. За ґратами він пробув вісім років. Помер 1978 року, був реабілітований за часів незалежності.

Звісно, я не схильний ідеалізувати Марію і Володимира Сосюр. Вони були дітьми свого часу і жили за його вимогами. На прославу режиму почали писати Павло Тичина, Максим Рильський, Микола Бажан і, зрозуміло, В. Сосюра. У 1937 році він писав:

*„Ти нас ведеш, як вів колись давно
До перемог, скоривши час і далі.
Коли серця мільйонів злиті в одно –
Твоє це серце буде, рідний Сталін!“*

Михайло Слабошпицький про Марію Сосюру писав: „З одного боку, екстравагантна. З другого, до сказу вульгарна. З третього, емансипе: курила і матючки в розмову вставляла. При тому дуже розумна“.

Я висловив свій погляд на цю історію, пам'ятаючи настанову давньогрецького політика і поета Хилона зі Спарти: „Про мертвих або добре, або нічого, крім правди“.

Головний редактор інформаційної агенції „Панорама“ Борис Гонтермахер уточнив: „Грецькі вчені знайшли записки, зроблені Афінах приблизно 133 року нашої ери.“

Оригінал фрази в дослівному перекладі, як виявилось, звучить наступним чином: „Не ганьби мертвих, не говори про них нічого, крім того, що їм хотілося б почути за життя, інакше з сирій цвинтарної землі простягнуться руки сотень скелетів, і повстануть вони, і підуть війною на живих, і не побачити живим своєї перемоги, бо ніякий небіжчик не боїться померти вдруге“.

То може не слід заради сумнівної популярності переказувати минуле з точки зору сучасних реалій, бо ми тоді ще не жили.

Микола Гербій (Волощук)

Зустріч в Ужгороді

(Закінчення зі стор. 1)

ської меншини“, зокрема в Закарпатській області.

„Ми не вимагаємо багато. Ми узагальнили їх в 11 пунктах. Серед них правовий статус школи, можливість отримання атестата про середню освіту угорською мовою, використання угорської мови у сфері культури та вищої освіти“, – сказав він.

Д. Кулеба уточнив, що „питанню нацменшин була присвячена значна частина зустрічі в Ужгороді“. За його словами, угорський міністер перерахував перелік питань, які з точки зору угорської сторони „потребують або роз'яснення, або уточнення, або додаткового вирішення“ на рівні під-

законних актів.

Д. Кулеба повідомив, що працюватиме спеціальна комісія, щоб за 10 днів внести „остаточну ясність“. „Ми домовилися про одну просту річ. Ми попросили угорську сторону надати нам вичерпний перелік питань, які у неї є до питання захисту прав представників меншин, ми цей перелік отримали“.

Радіо Свобода

ЕВГЕН ЩЕРБА
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
EUGENE SERBA
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
Branch 173, Wilmington, DE
856-904-4161
Serba@unainc.org

Корупційні скандали...

(Закінчення зі стор. 3)

але зменшили розмір застави до 50 млн грн. Загалом це найпопулярніша схема нині, якою користуються корупціонери – чекати зменшення застави до рівня, який „по кишені“, аби потім вийти і компенсувати „витрати“ награваним.

Деякі з посадовців пішли далі і вирішили красти навіть на боєприпаси для Сил оборони. Так, 27 січня СБУ оголосила підозру п'ятьом особам, які намагалися вкрати майже 1.5 млрд бюджетних гривень на придбання 100 тис. мінометних пострілів для ЗСУ. Йдеться, зокрема, про Олександра Лієва, який був керівником Департаменту військово-технічної політики, розвитку озброєння та військової техніки Міноборони, нинішнього керівника цього департаменту Тоомаса Накура і керівника „Львівського арсеналу“ Юрія Збітнева.

За даними слідства, у серпні 2022 року чиновники уклали контракт на закупівлю оптової партії артснарядів з постачальником озброєнь „Львівський арсенал“. Потім Міноборони перевело на рахунки підприємства всю суму, передбачену підписаним документом. Однак кошти перевели на рахунки ще однієї структури на Балканах. Частина суми від Міноборони залишилася на рахунках української компанії в одному зі столичних банків.

Однак досі Вищий антикорупційний суд не обрав запобіжний захід О. Лієву. Прокурори попросили призначити йому тримання під вартою або заставу у розмірі 268 млн грн. Однак суд відмовив у клопотанні. О. Лієв опинився вдома.

Справа Лієва стосується масштабної схеми, в якій була задіяна ціла родина. Наприкінці грудня 2023 року Державне бюро розслідувань затримало одного з найбільших постачальників Міноборони – львів-

ського бізнесмена Ігоря Гринкевича. Його звинувачують у махінаціях з контрактами на постачання одягу і харчів, на яких держава втратила щонайменше мільярд гривень. Ця справа викликала великий резонанс. Загалом підконтрольні йому компанії нібито виграли 23 тендери на 1.5 млрд грн на постачання одягу Міноборони. 30 грудня Печерський суд Києва відправив І.Гринкевича під варту з можливістю застави у понад 429 млн грн. Той її досі не вніс.

Правоохоронці затримали в Одесі Романа Гринкевича. Його вважають п'ятим учасником злочинної організації, яку підозрюють у поставках для ЗСУ неякісного одягу на 1 млрд грн. Інші четверо підозрюваних у цій справі вже перебувають під вартою. Гринкевич-молодший намагався домовитись про перетин кордону, щоб сховатися в одній із країн ЄС. Його адвокат Андрій Гуджал повідомив, що заставу у розмірі 500 млн грн вносити не будуть. Ймовірно, вони так само чекають її значного зменшення.

У травні 2023 року голова Верховного суду Всеволод Князев попався на хабарі у 2.7 млн дол. Його отримували від людей, що виступали за рішення суду на користь співвласника фінансово-промислової групи „Фінанси і кредит“ Костянтина Жеваго. Йдеться про справу, в якій Верховний суд залишив Князева пов'язаним із Жеваго компаніям права власності на 40.19 відс. акцій Полтавського гірничо-збагачувального комбінату „Ferrexpo“. Тоді В. Князева взяли під варту на 60 днів з можливістю внесення застави у розмірі 107 млн грн. Однак вже за два тижні колишньому голові Верховного суду зменшили заставу до 75 млн грн. Згодом сума застави зменшилася ще до 55 млн, 26 вересня – до 45 млн, 13 жовтня – до 35 млн, 5 грудня – до 27 млн, а 30 січня – до 18,168 тис. грн. 31 січня Князев нібито вийшов на волю.

хала до підмосковного села Толстопальцево, де два дні жила разом із Зуліхан Еліхаджієвою та Зінаїдою Алієвою, які 3 липня підірвали себе на фестивалі „Крила“ у Тушино. Тоді загинуло 15 людей, близько 60 було поранено. Бомба З.Мужахоевої повинна була вибухнути в кав'ярні, але не спрацювала. Під час знешкодження загинув експерт-вибухотехнік Георгій Трофімов. Суд присяжних засудив її до 20 років.

2017 року за замах на теракт 10 років колонії отримала пенсіонерка Асма Шаріпова. Разом із співниками вона плянувала підірвати автобус із пасажирами в Уфі.

Тетяну Карпенко, Наталію Гришину та Вікторію Семенову засудили за підготовку теракту в Ростові-на-Дону. Вони хотіли влаштувати вибух у торгово-розважальному комплексі „Ріо“. В.Семенову схилили до ролі живої бомби, але вона відмовилася, після затримання отримала три роки неволі. Т.Карпенко у 2017 році отримала 14.5 років, Н.Гришина – дев'ять.

Шохіста Карімова була засуджена за теракт у петербурзькому метро у квітні 2017 року. Вона отримала 19 років та 11 місяців. Під час вибуху на перегоні „Сінна площа“ – „Технологічний інститут“ загинули 16 людей.

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Фестиваль пам'яті Юлія Мейтуса

Учасники театру „Менестрелі“, у центрі – композиторка Наталя Боева та директорка музичної школи № 2 Олена Надутенко.

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – Завершився восьмий Всеукраїнський фестиваль-конкурс української академічної музики „Класик-проект“ пам'яті Юлія Мейтуса. Шанувальникам української музики він відкрив композиторку із Запоріжжя Наталю Боеву. Саме вона цього разу очолювала журі фестивалю. Започатковано його з ініціативи тодішньої директорки дитячої музичної школи №2 Валентини Ревенко як конкурс юних композиторів, бо саме у цьому місті майбутній знаний композитор Юлій Мейтус понад сто років тому вийшов на сцену і у музичне життя. З часом крім змагання юних композиторів додалися ще й конкурси виконавців та дослідників „Мейтусівські читання“.

У міста діяла музична школа Густава Нейгауза та Ольги Блюменфельд, у якій викладав Генріх Нейгауз. Учнем основоположника музичної педагогіки був Юлій Мейтус. Кожен навчальний заклад мав свій хор і, акомпонує хорі рідної клясичної чоловічої гімназії, 11-ий Юлій вперше публічно виконав окремі твори Миколи Лисенка та народні пісні в обробці Бориса Лятошинського. У місті відбулися останні

гастролі Ференца Ліста і вперше прозвучали „Вечорниці“ Петра Ніщинського. За кілька кварталів від будинку батьків Мейтуса, де тепер дитяча музична школа № 1, жив композитор Кароль Шимановський, який у 1919 році виїхав у Польщу і там сягнув вершин своєї слави.

Під час заключного концерту звучали твори Ю. Мейтуса: арія Анни із опери „Украдене щастя“ у виконанні Анастасії Безай, варіації на тему українських народних пісень – дует домристок.

Більшу частину концерту склали твори Наталі Боевої – дитячі пісні (хор молодших класів „Веселка“ під керівництвом Ольги Черняхович), фортепіанний дует Олексія та Єгора Кравченків „Антракт“, композиція „Зозуля“ у виконанні камерної оркестри „Концертіно“, твір для симфонічної оркестри „Думка“. Окремою сторінкою фестивалю став виступ юних артистів музичного театру „Менестрелі“, які виступили у виставі на основі музичних тем композиторки „Дивовижні історії в місті Лад“. А її вокальний твір „Хай тільки музика“ у виконанні жіночого хору „Прима Віста“ під керівництвом Оксани Шпудейко, схоже, стане своєрідною музичною карткою Кропивницького музичного коледжу.

Вибори без вибору

(Закінчення зі стор. 9)

ваних нею територіях України, не мають жодних юридичних підстав і ще більше підривають перспективи встановлення миру.

Уся цивілізована міжнародна спільнота не повинна допустити слабкої реакції на створення додаткових законодавчих окупаційних механізмів і проведення незаконних виборів на окупованих територіях. Проведення російських виборів на українських територіях грубо порушує Конституцію та законодавство України, норми та принципи міжнародного права, зокрема Статут ООН. Міжнародна спільнота не повинна визнавати результати президентських виборів РФ на тимчасово оку-

пованих територіях України. Тож жодний виборний орган або виборна посада Російської Федерації, які обертуться на тимчасово-окупованих територіях (ТОТ), не можуть бути визнаними легітимними.

Іноземні держави також не повинні надсилати своїх громадян як спостерігачів на ці псевдовибори. Перебування іноземних спостерігачів на виборах на ТОТ України є незаконним, адже такі особи фактично стають співучасниками злочинів держави-агресора.

Єдиним способом для України запобігти використанню виборів як „інструменту для легалізації анексії“ Росією є лише звільнення цих територій. І найкращий спосіб показати, що світ не визнає ці вибори і підтримує Україну, – це надати Україні всю необхідну військову підтримку.

Шановні читачі! Жалібні повідомлення з приводу відходу своїх близьких і друзів просимо висилати на електронну адресу відділу оголошень „Свободи“:
advertising@ukrweekly.com

Жінки Росії...

(Закінчення зі стор. 9)

чеченських бойовиків 25-річна Наталя Куребеда підклала бомбу на автобусній зупинці у Невинномиську. Загинули двоє та постраждали 50 людей. Н. Куребеда засуджена на 18 років колонії.

Влітку 2003 року в центрі Москви намагалася підірвати вибухівку уродженка Інгушетії Зарема Мужахоева. За кілька днів до теракту вона приї-

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
Established 1972
Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
e-mail: computopr@aol.com

МИСТЕЦТВО

Художник малює красу Гуцульщини

Михайло Михайлинин

РАХІВ, Закарпатська область. – Неповторну красу Карпат, мальовничі полонини, старовинні традиції та обряди Гуцульщини, художній образ працюючих і гостинних гуцулів передає у своїх картинах молодий художник Павло Марінець. Його твори проникнуті світлом, добром, миром, ніжністю, вірою у краще майбутнє. Мистець зображує нелегку працю людей в горах, їхні таланти і любов до рідного краю, дорогі серцю гуцульські мотиви села Костилівка та Рахівщини.

Картини Павла Марінця.

Він отримав відзнаку за участь у міжнародному благодійному проєкті „Фарби полум'я сердець“, де 200 мистців із 55 країн світу представили свої роботи у великому художньому альбомі. Також його картини є у книзі „Художники Закарпатської Гуцульщини“. Він малює людей в національних гуцульських строях, барвистих вишиванках і старовинних кептарях, де кожний орнамент, оригінальне прикрашування – символи майстрині створюють місяцями вручну.

Ось на картині зображені гуцулки, що везуть молоко в дідках на конях. Інший твір передає історію кохання гуцулки та італійця в період будівництва залізниці на Закарпатті. Художник створив серію картин про технологію виробництва овечого сиру та вурди. Зворушливим є твір „Матінка вінок кладе“, де зображено портрет співачки Іванки Червінської та майстра з кушнірства Михайла Вінтонюка у відтвореному весільному строї із села Корнич Коломийського району XIX століття.

Сестри заснували...

(Закінчення зі стор. 5)

Вихованці вивчали англійську мову та математику, знайомилися з навколишнім середовищем та навчалися елементам культури, займалися музикою, оздоровлювалися на дитячому майданчику. Але із січня цього року цей проєкт довелося закрити, бо багато людей повернулося додому, а інші діти пішли в державні садки і школи Лісбони.

Український культурно-освітній центр „Колорит“, який заснували сестри, працює вже третій рік. Там навчається 25 дітей від 3 до 12 років.

„Місія у нас одна: зробити так, щоб діти пам'ятали і вивчали українську мову, традиції, культуру, щоб полюбили українську книжку і щоб не цуралися свого коріння. А ще наш центр став місцем зустрічі українців, задушевного спілкування“. Тут ми ділимося новинами з Батьківщини, переживаємо разом біду, плянуємо, гуртуємося“, – говорить Валентина.

Влітку сестри були відповідальними за проєкт „Літо безмежних можливостей“ для дітей зі східних областей України, яких приймала Асоціація. Вони організували відвідування розважально-пізнавальних об'єктів в Лісбоні та завжди були поруч протягом їхнього перебування в Португалії.

Минулого року Асоціація організувала два міжнародні фестивалі: „Вишиванка мандрує світом“ і „Connect4Ukraine 2.0“. На них Валентина була організаторкою ярмарку готової продукції, а Тетяна – сценаристкою та режисером концертів. На цих заходах збирали кошти на облаштування першого в Європі реабілітаційного центру „Fenix UAPT“, який відкриють в найближчому часі для українських поранених військових.

Тетяна і Валентина вважають, що зроблене добро сторицею вертається. Тому намагаються гуртувати навколо себе людей, об'єднуватися, щоб разом протистояти злу. „Тільки так ми переможемо ворога“, – впевнено додає Тетяна.

Валентина Кухта і Тетяна Душок з вихованцями на фестивалі „Вишиванка мандрує світом“.

НОВА **ЦА**
FEDERAL CREDIT UNION

Банківські справи по-новому!

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ
ФЕДЕРАЛЬНОЇ КРЕДИТНОЇ СПІЛКИ

відбудуться у

Неділю, 25-го лютого 2024 року
о 1-ій годині по полудні

в Українській Централі
240 Hope Avenue
Passaic, NJ 07055

У Смілі представили...

(Закінчення зі стор. 15)

родом з села Сердюківки на Смілянщині. Примірник „Холодного Яру” отримав і кожен його автор.

У смілянському Самгородку народилася й відома українська поетка, генеральна директорка Шевченківського національного заповідника Валентина Коваленко. На зустріч вона приїхала з Канева.

Вона теж подарувала бібліотеці

укладену нею антологію творів письменників Черкащини про Тараса Шевченка, а також культову вже збірку поезій „Вишптування мокшанської бешихи”.

Учасники міськрайонного літературного об'єднання „Тясмин”, що його очолює поет Анатолій Горбівненко, автори альманаху читали свої твори, зокрема Анатолій Терещенко, котрий нещодавно повернувся з війни. Читала свої чудові поезії В. Коваленко, пронизливого вірша про маму прочитав Олексій Пухний.

Віра Вовк...

(Закінчення зі стор. 12)

ілюстраторкою її поетичних книг, подругою львівського періоду навчання в гімназії. У 1952-1996 роках поетеса працювала професором в Університеті Св. Урсули та Бразильському федеральному університеті, а з 1957 року була керівником катедри германської філології на Філологічному факультеті в Кабо-Фріо.

У 1966 році вперше після війни відвідала Україну, де в Києві налагодила літературні контакти з українськими шістдесятниками. Це були Іван Світличний, Іван Драч, Дмитро Павличко, Ліна Костенко, перекладач Микола Лукаш та поет Київської школи Микола Воробйов. Підтримувала епістолярні контакти з поетом-дисидентом Василем Стусом. Перебуваючи у Львові, познайомилася з відомим поетом і дисидентом Ігорем Калинцем.

Творчість Віри Вовк виявилася в ході її розвитку – різноманітною та багатою. Вона складалася зі збірок поезії, прози, драматургії, перекладів та інших літературних форм. Добре знаючи німецьку, польську, португальську, французьку та англійську мови, вона перекладала поетичні твори з різних літератур, найчастіше своїх сучасників, поетів ХХ ст. та старонімецьку релігійну літературу. Найбільший її здобуток – переклади українських поетів португальською мовою. Це відомі видавничі серії Віри Вовк у Ріо-де-Жанейро „Вертеп” та „Писанка”. Її аудиторією були пізніші відомі бразильські творці. Перед Різдом організовувала у своєму помешканні зустрічі, на які запрошувала професорів університету та бразильських мистців слова.

1960-ті роки записалися новими

поетичними збірками авторки, її перекладами та іншими видавничими проектами з ілюстраціями художниці Зої Лісовської. Це також період мандрівок Віри Вовк до Нью-Йорку, Європи, Єгипету і, звісно, в Україну. Саме тоді поетеса відновила давні зв'язки з її родиною на Гуцульщині, у Львові та Києві. Це був час, коли багато літераторів з Центрально-Східної Європи вийшли з тіні еміграції. Вони протестували проти політичних репресій у своїх батьківщинах. Віра Вовк також належала до цієї групи.

Творчий дискурс Віри Вовк частинно формувався в жорнах творчих контактів з Нью-Йоркською групою. Поетеса була її постійною учасницею і найстаршою в групі, тому в публікаціях їй відводилася належна літературна увага, зокрема в антологіях. В основному завдяки контактам з Богданом Бойчуком – лідером групи – поетеса почала друкувати в щорічнику „Нові поезії” переклади з бразильської та еспанської літератури.

Для В.Вовк важливою була сакралізація поетичного мислення. В її творчості це стало пороком, за яким зростає інший простір свідомості. Віру Вовк як поетесу української літератури сформував гуцульський етос. Для неї він був культурним ідеалом, зокрема у своїх загальнолюдських цінностях, таких як народна космогонія віри в мольфарів, дияволів і надприродні сили. Поетеса не боялася суворих обрисів гір і бурхливих потоків. Вона через поетичне спілкування з ними, підкоряла природу Карпат. Гуцульська тематика в її творчості була мітичним поверненням у глибину мрій, де час плив повільніше, а його небосхилом була сфера гір, людей і природи.

Тадей Карабович – поет, перекладач, літературознавець, літературний критик. Член Спілки польських літераторів Люблінського осередку та Національної Спілки письменників України. Головний редактор щорічника „Український літературний провулок” (з 2001 року). Живе в Любліні (Польща).

Вшанували перших героїв „Небесної сотні”

Біля меморіалу учасники пам'ятного заходу поклали квіти.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Від Лядських воріт на Майдані Незалежності з прапорами, квітами та портретами перших героїв Революції гідності, яких згодом назвали героями „Небесної сотні”, вирушили ті, кому важливо було вшанувати невинні жертви злочинного режиму экс-президента Януковича та його поплічників.

Зранку 22 січня 2014 року смертельних поранень зазнали 20-річний Сергій Нігоян із Дніпропетровщини та 25-річний білорус Михайло Жизневський. Поранений того дня 45-річний львів'янин Роман Сеник помер за кілька днів у лікарні. Також 22 січня під Києвом виявили тіло викраденого напередодні львів'янина Юрія Вербицького зі слідами тортур. За кілька днів померли майданівці Олександр Бадера та Богдан

Калиняк.

10 років поспіль Національний меморіальний комплекс героїв „Небесної сотні” – Музей Революції гідності збирає небайдужих, рідних загиблих, щоб нагадати всім про те, яку ціну Україна платить за Незалежність та повернення до європейського дому.

Біля меморіалу на місці загибелі М. Жизневського сурмач Майдану Костянтин Олійник заграв „Червону калину” та „Реве та стогне Дніпр широкий”, учасники пам'ятного заходу поклали квіти та поставили лампадки, а біля пам'ятної плити С. Нігояну священник ПЦУ відправив літію.

Напередодні в Музеї Майдану відкрили виставку „Земні шляхи героїв „Небесної сотні”. Вперше представлено дуже емоційні та драматичні артефакти, надані родинами погблих.

Вийшла книга...

(Закінчення зі стор. 15)

Книга вийшла накладом у тисячу примірників за кошти американського видавництва „Lost Horse Press”, яке спеціалізується на перекладі книг, у тому числі українських авторів. У серії „Українська лірика” вже побачили світ видання Юрія

Андруховича, Любові Якимчук, Сергія Жадана, Катерини Калитко, Бориса Херсонського та інших.

У творчому доробку Д. Кременя – понад 20 збірок поезії. У 1999 році він отримав Державну премію України ім. Тараса Шевченка за книгу поезій та симфоній „Пектораль”. 2023 рік був оголошений роком Дмитра Кременя в Україні.

Укрінформ

Книга свідчення...

(Закінчення зі стор. 14)

рукопису оцифрований. А краєзнавець В. Жванко, як зазначив під час презентації, вибрав для друкованого варіанту ті фрагменти, які видалися йому найважливішими, емоційними, які його вразили.

Власне, сам факт, що автор рукопи-

су це не жертва, а організатор колективізації, Голодомору, вражає. В. Жванко розповів, що у Кочерженка його текст звучить як сповідь, коли він веде уявну розмову з дітьми розкуркулених, що повернулись у село. Ці сторінки пояснюють його психологічний стан. Він писав це як героїчну оду, яка перетворилася на свідчення проти комуністичного режиму.

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки, тканина до вишивання, рушники, коралі, пояси, кераміка, різьба
89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: 212-473-3550

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина ДМИТРИК

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Іпотека від Кредитівки СУМА...

ЛЕГКО

Особисто або дистанційно

ЗРУЧНО

Експертний супровід від кваліфікації до закриття

ШВИДКО

Працюємо за вашим графіком

"Ми були дуже задоволені чуйністю та професіоналізмом кредитного відділу СУМА. Протягом усього процесу ми працювали з ними дистанційно. Нам вдалося закрити протягом 45 днів, і вони доклали додаткових зусиль, щоб забезпечити це навіть тоді, коли несподівано виникли вимоги щодо закриття в останню хвилину. Ми найбільше задоволені послугами кредитування від початку до кінця."

- Оріся та Кевін з РА

"Ми хотіли купити будинок... угода була чудовою, але нам довелося рухатися швидко, щоб не втратити його. Ми були здивовані тим, як швидко Марко і Христина відреагували, і наскільки легким і швидким був весь процес. Ми закрили протягом 45 днів. Відчуваєш себе справжньою родиною, завдяки SUMA."

- Ігор з МА

5.875%*

7/1 Year Adjustable (6.669% APR)

6.500%*

30 Year Fixed (6.512% APR)

**Відскануйте QR
для найновішої
інформації**

**Зателефонуйте нам або надішліть SMS
914.220.4900**

**або надішліть нам електронний лист на
адресу memberservice@sumafcu.org
www.sumafcu.org**

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090

SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

New locations in St. Petersburg and North Port, Florida coming soon!

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Rates as of 1/5/24. Subject to change without notice. Rates for 1 to 4 family owner occupied/condominiums/co-ops. Rate, points and APR may be adjusted based on several factors including, but not limited to, state of property location, loan amount, documentation type, loan type, occupancy type, property type, loan to value and your credit score. Your final rate and points may be higher or lower than those quoted based on information relating to these factors, which may be determined after you apply. The annual percentage rate (APR) is the cost of credit over the term of the loan expressed as an annual rate. The APR shown here is based on the interest rates and points only and does not take into account other loan specific finance charges you may be required to pay.

